

Razgled po svetu.

AVSTRIJA JE NEVOŠLJIVA.

London, 5. okt. — Avstrija je grozno nevošljiva Italiji, ker je zadnja svoje pedotne čete z tako hitrostjo in redom spravila na bojne ladje in jih ukrcala v Afriki. Avstrija uvideva, da je postala v vojaškem oziru jako napredna in morebiti boljše kot Avstrija sama. Govori se, da so v ukrepanju infanterije Italijani prehiteli daleko same Japonce, kateri so v rusko-japonsko vojni ukrcali v 3 tednih komaj 15,000 mož v Koreji.

Končano.

Rim, 4. okt. — Italijanske križarke in torpedi so z uspehom bombardirali Prevezo. Ugodno za Italijo je to, da je turško ministertvo padlo in da se še do danes ni konstruiralo novo!

Bombardment Tripolisa.

Rim, 4. okt. — Uradno se je razglasilo poročilo vice admirala Faravelli, da je italijansko brodogradništvo danes ob 3 uri popoldne pričelo bombardirati Tripolis. Italijanska baterija je gledala posebno na to, da ne bi pokvarila turških mostov, javnih poslopij in konzularnih poslopij. — Admiral poroča, da se bo bombardment nadaljeval, če Turki ne pokažejo bele zastave.

Turški kanoni škatlje.

Rim, 4. okt. Admiral in poveljnik Aubrey poroča, da ni niti en turški strel zadel kake italijanske bojne ladje, ker njihovih kanoni niso nesli na tako daljavo. Admiral je dal povelje, da morajo Italijani varovati cerkve, bolnišnice in tudi turška navadna poslopja. — V mestu kaj mrtvih, admiral ne ve poročati. Prvi strel na tripolis je prišel iz bojne ladje "Giuseppe Garibaldi". Italijansko vojno brodogradništvo se je približalo mestu na dva kilometra dalje. Mesto je prebivalstvo gotovo zapustilo; na palači turškega guvernerja plapolala turška zastava.

Zavezniki.

Rim, 5. okt. Ker so bile govoriče, da pride lahko do prepira med Avstrijo in Italijo, je italijanska vlada izjavila, da se je vse zgodilo v sporazumu z Nemčijo, Avstrijo, Anglijo in Francijo.

V Rimu so vladni krogi prepričani, da se Italijanom ni potreba nič bati sovražnika na severu, pač pa se dela že na to, da se trozveza podaljša kar do 1. 1914.

Tako je prav.

Dunaj, 1. okt. Dve dunajski banki sta založili dva milijona kron. S tem denarjem se bodejo zidale čedne hiše in oddajale delavcem in meščanom za majhno najemnino, da se pokrijejo stroški, davki in da se vleče po 5 odstotkov dobička.

Štrajk končan.

Dublin, Anglija (Irski), 5. okt. Železničarski štrajk na Irskem, ki se je začel 21. sept., je danes končal. Delavci so opustili več svojih zahtev in družba je ravnotako v marsikaj privolila.

90 odstotkov starih delavcev je družba takoj sprejela zopet na stare prostore. Tudi vse druge štrajkarje bo družba obdržala pri delu.

DENARJE V STARO DOMOVINO

polijamo:	
za \$ 10.35	50 kron.
za \$ 20.50	100 kron.
za \$ 41.00	200 kron.
za \$ 102.50	500 kron.
za \$ 204.50	1000 kron.
za \$1020.00	5000 kron.
Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljate izplačuje c. kr. pošto hrani in urad v 11. do 12. dne.	
Denarje nam pošlati je najpriilneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.	
FRANK SAKSER CO. 32 Cortland St. New York 6144 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio	

VOJNA MED ITALIJO IN TURČIJO.

London, 1. okt. — Pariški list "Matin" je dobil poročilo iz Carigrada, da je italijansko vojno brodogradništvo blizu otoka Kijo v Egejskem morju napadlo turško vojno brodogradništvo, ki je bilo na poti iz Beirut v Carigrad. Samo ena križarka se je rešila. V pomorskem ministertvu v Carigradu niso te vesti zanikali, pa tudi ne potrdili.

Iz Malte poročajo, da so Italijani šele včeraj ob pol enajstih pričeli bombardirati Tripolis. Podrobnosti o bombardiranju ni bilo mogoče dobiti, ker je kabel v italijanskih rokah in ga rabi italijanska vlada.

Italijani so zajeli pred Tripolisom eno transportno ladjo in več ribiških čolnov. Edini Evropejec v Tripolisu so konzuli in časnikarji. Vsi drugi so se na trgovskih ladjah odpeljali iz mesta.

Pomorska bitka pred Prevezo.

Pred Prevezo je bila 30. sept. pomorska bitka. Tri italijanske križarke in štiri torpedovke so bombardirale včeraj zjutraj mesto in potopile eno turško torpedovko in ujele dve prevozni ladji. V mestu je bilo vladno poslopje razdejano. Italijansko vojno brodogradništvo je bilo pod poveljstvom vojvode Abruskega. Italijani so zasedli Prevezo.

Splošna mobilizacija v Turčiji.

Iz Carigrada prihaja vest, da je vlada mobilizirala vso armado in da je naročila poveljniku v Tripolisu, da se upre italijanski okupaciji in proglasi "sveto vojno".

V raznih turških mestih so bile demonstracije proti Italijanom.

Grška je tudi poklicala svoje vojske pod zastavo in zani so proglasili, da žele združenje Krete z Grško.

Angleško Sredozemsko vojno brodogradništvo je zbrano pri Malti.

Turška vlada je zopet apelirala na velevalsti, da odvrne nadaljnje prelivanje krvi. Pri Prevezi so Italijani zaplenili eno jahto in en parnik, na katerem je bilo pet turških častnikov in 162 mož.

Turški rušilci torpedov, ki so ušli izpred Preveze, so se zbrali v pristanišču pri Gunemici. Včeraj so slišali pri Gunemici grmenje topov, iz česar sklepajo, da je prišlo do nove bitke med Italijani in Turki.

V Solunu so Turki napadli italijanski konzulat in razbili italijanski grb na pošti in na italijanskih šolah.

V Italiji vlada veliko navdušenje za vojno vzlic socialističnim demonstracijam. Turški konzul v Genovi je dobil od svoje vlade naročilo da dá odstraniti turški paviljon na razstavi v Turinu.

Bulgarski ministrski predsednik je izjavil, da se bode Bulgarija zadržala mirno med vojno.

Jugoslovanski minister.

Dunaj, 1. okt. — Sedanji politični položaj v Avstriji je najbolj ugoden za pridobitev jugoslovanskega ministra. Dozdaj še Jugoslovani niso bili zastopani v ministertvu, dasi imajo pravico do takega zastopstva. Pri rekonstrukciji kabineta, ki se izvrši te dni, bode morda upoštevana ta pravica Jugoslovancov. Kdo bode imenovan jugoslovanski ministrom, še ni znano, želeli pa je, da dobi ministrski portfelj mož, čigar oseba bo jamstvo, da bo v ministertvu pošteno in nepristransko zastopal narodne in gospodarske interese vseh Slovencev.

Madero izvoljen.

Mexico City, 2. okt. — Pri včerajšnjih volitvah je bil Francisco J. Madero izvoljen za predsednika mehičanske republike.

Za podpredsednika je najbrže izvoljen Jose Pino Suarez iz Yucatana. Izid volitve še ni znan. Njegova protikandidata sta bila sedanji predsednik de la Barra in Gomez.

Razne novice.

NA ZAPADNIH ŽELEZNICAH JE IZBRUHNIL ŠTRAJK.

Chicago, Ill., 1. okt. — Včeraj dopoldne je na Harrimanovih železnicah in na Illinois Central železnici izbruhnil štrajk. — Nad 40,000 železniških dclavcev, ki delajo v železniških delavnicah, je na štrajku. To bode gigantičen boj med finančnimi interesi in delavstvom.

Delavski voditelji so izrazili mnenje, da se bo boj za priznanje delavskih organizacij na železnicah razširil na vse železniške sisteme v Ameriki.

Dozdaj so prizadete sledeče železnice: Union Pacific, Southern Pacific, Oregon Short Line, Oregon, Washington & Northern, Oregon Railway & Navigation Co., Sunset Route, Illinois Central, Yazoo & Mississippi Valley in San Pedro, Los Angeles & Salt Lake City.

Železniška vodstva so bila na štrajk pripravljena in so odredila obsežne varnostne priprave za slučaj, da bi prišlo do nasilstev.

Železniški uradniki trde, da so delavci bili prisiljeni v štrajk in da bode štrajka le malo časa trajal.

Tudi delavski voditelji pravijo, da bo štrajk kratak in navajajo za to okolnost, da so železnice v neugodni poziciji.

Strojvodje, kurjači in drugi uslužbeni na vlakih najbrže ne bodo štrajkali, ker so šele pred kratkim dosegli povišanje plače.

Julius Kruttschnitt, podpredsednik Harrimanovih železnic bo v imenu železnice nadzoroval situacijo.

Konvent mašinistov.

V Davenportu, Iowa, se vsi konvencija mednarodne unije mašinistov. Delegati so se izrekli za štrajk delavcev v železniških delavnicah. Vsi govorniki razun predsednika O'Connella so priporočali štrajk.

Na konventu imajo socialisti večino, kar se je pokazalo že pri volitvah v odseke.

Debate so zelo viharne. Dozdaj se je sklenilo, povišati mesečne prispevke na \$2.00, vsled česar bodo dohodki organizacije narasli na \$300,000 na leto.

Delavski župan v San Francisco.

San Francisco, Cal. 1. okt. Pri prvotnih volitvah, ki so se vršile v tem mestu je bil nominiran za župana James Ralph, nekdanji delavec, ki je bil čisto ubog, pa se je s svojo pridnostjo tako povspel, da je danes odličen trgovec v mestu. Dobil je 18.000 glasov večine nad sedanjim županom. — Socijalistični kandidat McDewitt, ki je tudi kandidiral, ni dobil niti 400 glasov v celem mestu.

Delavski položaj v novoangleških državah.

Delavske razmere v novoangleških državah so zdaj precej ugodne. Od meseca septembra naprej je dobilo 85,000 delavcev dela. Fall River Iron Works Co. je razglasila, da bode z 9. oktobra delala v vseh sedmih tovarnah. Tovarne so bile zaprte od 5. avgusta. V vseh sedmih tovarnah je uposlenih 5000 delavcev.

Delavci in guverner Marshall.

Evansville, Ind., 1. okt. V seji Indiana Federation of Labor je bila sprejeta resolucija, ki o strobojso postopanje guvernerja Marshalla pri izročitvi John J. McNamara. Delavci očitajo guvernerju, da je postal nepravilno, brezobzirno in nepremišljeno, ko je dovolil detektivu Burnsu, da je odvedel aretovanega McNamara v Californijo.

McNamara.

Los Angeles, Cal., 2. okt. Obravnava proti delavskim voditeljem, bratom McNamara se je danes pričela. Kakor znano, sta oba obtožena, da sta položila dinamit pod poslopje "Times" v tem mestu. —

GROZNA KATASTROFA V PENNSYLVANII.

Državne oblasti so odredile takoj preiskavo proti Bayless Paper Mill družbi, ki je bila lastnica jezca.

Pittsburg, Pa., 1. okt. — Grozna nesreča je zadela včeraj popoldne mesto Austin, v Porter County. Nenadoma se je podrl jez pri Bayless Paper Mill Company, ki leži v bližini mesta in pet sto milijonov galon vode je vdrlo v mesto in je preplavilo. Okoli 200 oseb je utonilo in zgorelo. V poslopjih, ki jih ni podrli voda, je bil nastal ogenj in ljudje, ki so se bili rešili pred vodo v poslopja, so zgoreli. Rešili so se le ljudje, ki so bežali na griče.

Mesto Austin ima 300 hiš in 3200 prebivalcev in leži v dolini pred jezom med dvema gričema.

Voda je podrli vse telefonske in telegrafске droge. — V kraju Condersport, ki leži kakih 14 milj daleč od Austin so dobili prva zanesljiva poročila o nesreči. Pravijo, da je ponesrečilo 150 ljudi.

Jez je bil 530 čevljev dolg, 49 čevljev visok in 32 čevljev širok.

Mesto Castello, ki je prav blizu Austina, je bilo tudi razdejano. Mnogo škode je tudi v mestu Whartonu. V Austinu je ponesrečilo vsa rodbina senatorja Frank E. Baldwina.

Iz vseh krajev v bližini Austina so poslali pomoči nesrečnim žrtvam. Ljudje stanujejo v šotarih. Zdravniki pomagajo ranjenecem. Dozdaj so izveleli iz razvalin 35 trupel.

Državni inženirji so bili poklicani v Austin in so takoj pričeli s preiskavo jezca. Govori se, da je bil jez pokvarjen, pa da družba ni ničesar storila, da bi bila jez pravočasno popravila.

Proti Bayless Paper Mill Co. je uvedena preiskava.

Mesarski pomočniki v New Yorku zahtevajo skrajšanje delovnega časa.

Unija mesarskih delavcev štev. 174 je predložila delodajalcem novo delovno pogodbo, v kateri zahtevajo, da se delovni čas skrči na 9 ur na dan. Delavci groze, da bodo uprizorili štrajk, ako delodajalci ne bodo sprejeli novih predpisov. — Tudi v Brooklyn, Hoboken in Jersey City bodo mesarski delavci stavili enake zahteve.

Proti mesnemu in lesnemu trustu.

Chicago, Ill., 30. sept. Zvezni distriktni pravdnik James Wilkerson je odpotoval v Washington, kjer se bo posvetoval z generalnim pravdnikom Wickershamom v zadevi sodnega preganjanja mesnega in lesnega trusta.

Položaj v krojaški obrti.

Štrajk krojaških delavcev, ki delajo za odjemalce, se v New Yorku vedno bolj razširja. — Štrajkarjem se je še pridružilo 400 neorganiziranih krojaških delavcev. Petdeset mojstrov se je poravnalo s štrajkarji in jim izpolnilo zahteve.

Delavske razmere.

Delavske razmere niso skoro nič boljše ta mesec. V Montana se dela malo in se sploh po celem zapadu čuti veliko delavsko krizo, ki jih nihče ne ve vzroka.

Iz Hazard, Pa., smo dobilo od Feny Julius poročilo, da se dela tam, kakor po drugih krajih vsak dan redno, da se pa ne svetuje rojakom tja za delom hoditi, ker je tam že tako dovelj brezposelnih.

Po večjih mestih, kakor Chicago, Cleveland, Filidelfiji itd., se dela bolj zmerno in je tudi pomanjkanje dela in preveč delavskih rok na razpolago.

Slab delavski položaj v deželi.

Donesek za novi stroj.

Anton Janeček, Roslyn, Wash. \$1.00; Jos. Petek 50c; Frank Kalan 25c. —

VOJNA.

Italija je napovedala Turčiji vojno. Bitka se danes že vrši na Sredozemskem morju in v Jadranskem in Egejskem morju.

Vojna se je napovedala iz zgol politično kapitalističnih manevrov. Italija se je čutila v Afriki "prikrajšano", uvidela je, da kdor zna bolj ropati, tisti ima več in se ga bolj hvali. Leta nazaj se je Italija pekla v Abesiniji. Dobil je svoj kos "priznan", a v celem je bila laška ekspedicija tepena, ker so generali in voditelji pustili ubogo vojaštvo hoditi v največji afriški vročini — svoje vojaštvo boso in lačno, in jih pustili umreti kot pse, pa ne na bojnem polju, temveč po cestah in hostah in vročih peščenih tleh. — Sedaj je postal Italiji Tripolis poželjiv. Ker je Tripolis v severni Afriki nad vse važna postojanka, fino trgovsko mesto in tudi drugače pripravno, je začela Italija tja pošiljati svoje podanike, ki so izvajevali leto za letom več prostora in v tem popolnoma turškem mestu dobili velik vpliv. — Italijanom se je pa mudilo za vze-tje Tripolisa. Poslali so svoj ultimatum slabi Turčiji, kjer so zahtevali enakih pravic za svoje podanike v Tripolisu in tudi to, da ne sme Turčija več pošiljati svojega vojaštva v Tripolis ki je že čez 500 let turško mesto.

Italija je tako hitela, da ne more navesti še pravega vzroka, zakaj je napovedala Turku vojno. Ozirala se je na "priliko". Nemško-francoski spor, potem splošen "evropski koncert", posebno pa slabo stanje turške mornarice, armade in turških financ — vse to je bilo Italiji dobro znano in zato hajd nad Turka, tega groznega sovražnika kristjanstva. In šli so na denj in ga bodo potolkli, ker Turk je preslab, da bi se zamogel braniti, čeprav je znano, da turški vojak ne pozna strahu smrti.

Zgodil se je zopet nov kapitalistični trik. Za obsojati je to le toliko, da so vsa mnogostevalna italijanska "mirovna" društva — sedaj na svoj program pozabila, in to popolnoma pozabila! V mirnem času ima ta fakinska banda svoje velike konvencije "miru" — sedaj pa, ko počajo kanoni — pa prijetno tiho molče. V resnici je sedaj delavstvo spoznalo, kolike koristi so taka "mirovna" društva, ki v mirnem času tako "grozno delujejo", v vojnem času pa kličejo hozoana dimu! Edino socijalisti. Italije so obsojili vojno.

Niso sicer proglasili generalnega štrajka, ker tega niso zamogli, ker jim kapitalistična italijanska vlada drži bajonet nad glavo, a vendar so se vkljub temu pripetile ponovno protivojaške demonstracije pred očmi vojakov samih, in kakor poročila govore, so bili na socijaliste oddani tudi strel in jih je več na mestu mrtvih obležalo. Njih števila se ne da dognati, ker je vlada italijanska vsako depeširanje v inozemstvo prepovedala.

Pa tudi druga poročila o bitki med turško in italijansko mornarico niso zanesljiva, ker gre le to v svet, kar je Italijanom dovolilo. Govori se o interesih? Kakšne interese pa naj ima uborno italijansko ljudstvo v Afriki? Nobenih. Izkoriščevalci vejo vedno vzbuditi v narodu "patriotizem" s tem, da govore, da je domovina v nevarnosti, da je evropski mir v nevarnosti, da je "krščanska vera v nevarnosti, in njihov denar in otroci in vse do zadnje kokeši. Da znajo to vlade svojim podanikom dobro vplesti v glave je razvidno iz tega, da je nastalo med Italijani in Turki — v Ameriki, sovraštvo! Italijani so saj v Chicago počeli bojkotirati turške kavarne. Tako daleč gre zaslepljenost tega zaostalega ljudstva, da je vse neumno za vojno in menda komaj že čakajo, da jih italijanski konzulat pokliče pod zastavo kapitalistov. Ko se njih bratje delavci v Italiji (socijalisti) bore z

Tarifna komisija brez denarja.

Washington, 1. okt. — Taftova tarifna komisija, ki je bila izvoljena, da izdela na podlagi natančnih poizvedb poročilo o reviziji tarifa, ne bode mogla dela končati, ker jej primanjkuje denarja. Izdelala bode samo poročilo o tarifu na volno in bombaž, ne pa tudi o tarifu na železo, jeklo in kemikalije. Komisija je imela \$225,000 kredita, ki pa je skoraj že ves izrpan. Zdaj je dvomno, ako bode demokrati dovolili komisiji novega kredita, ker je predsednik vetiral predlogo o reviziji tarifa, kakor so jo predlagali demokratski poslanci. Tudi zahtevajo demokrati, da predloži komisija svoje poročilo direktno kongresu, ne pa predsedniku. Iz najnovejših govorov predsednika Tafta sledi, da ne bo odobril revizije tarifa, kakor jo hočejo predlagati demokrati in insurgenti.

Morganovi in Rockefellerjevi interesi.

Zadnja panika na newyorški borzi je bila posledica boja med Morganovimi in Rockefellerjevimi interesi. Jekleni trust, ki je pod Morganovo kontrolo, je pričel boj proti Standard Oil Company. Boj se je vršil na borzi. Delnice jeklenega trusta so padale rapidno, ali kmalu šle zopet kvišku, ko je Morgan osebno posegel v boj in izjavil, da jekleni trust nikakor ne misli na razpust. Standard Oil Co. hujska vlado proti jeklenemu trustu. — Bitka med tema dvema velikima trustoma še ni odločena.

Farmerji za McNamara.

Izvrševalni odbor farmerske unije v državi Oklahomi je sklenil oster protest proti izročitvi bratov McNamara californijskim sodnim oblastim. Odbor se je tudi izrekel za tesnejšo zvezo z organiziranim delavstvom.

Slovenska Talija v So. Chicago.

V So. Chicago, se bo v soboto dne 7. t. m. igrala vesela narodna igra Bueek v strahu, ki obeta v vsej meri zadovoljiti posetnike, ker so uloge v najboljših rokah. Ta igra Rado Murnika se je že neštotokrat igrala z velikim uspehom, po slovenskih odrih in ker So. Chicago tudi nezaostaja za drugimi slovenskimi ameriškimi odri, in ker je igra dobro našturana, je upati da bo v resnici dosegla uspeh in da se bo občinstvo za mal denar, 25c vstopnina za moškega, bilo gotovo veselilo, da si je ogledalo igro. — Pričetek ob 1/8 uri zvečer v Frank Me-dosh-ovi dvorani. — Na pogramu tudi ples in druga zabava. Nasvidenje!

Zahodna Bolniška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena 25. aprila in inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOŠ, Box 10, Ravensdale, Wash., Box 44.
Tajnik: FRANK TOSTOVRŠNIK, Taylor, Wash., Box 44.
Zapisnikar: IVAN ŠKUFCA, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: BLAŽ FELICIAN, Box 83, Enumclaw-Krain, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JERNEJ SKRBINC, Issaquah, Wash.
ANTON LUČIČ, Box 499, Cle Elum, Wash.
J. PETKOVŠEK, Box 499, Cle Elum, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
PAUL KOLAR, Box 337, Cle Elum, Wash.
LOUIS KOOLJAN, Enumclaw, rin Wash.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. J. J. Mustard

Seja gl. odbora se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu pri g. Pavel Koss-u, v Ravensdale, Wash. Uradno glasilo je Glas Svobode.

Skozi šibe.

RUSKO SPISAL SKITALEC.

Prevela na slovensko Minka Govekarjeva.

I.

Oče je vsakokrat plakal, kadar je pravil, kako se je poslavljaj takrat od matere.

Dolgo je vlekel iz svoje pipe ter si otiral solze; ko pa se je pomiril, je nadaljeval:

"Kogar so takrat spremljali k vojakom, mu je bilo prav tako, kakor da ga spremljajo v grob; toda jaz se nisem bal. Misli nisem, da mi je nemogoče povzpeti se do častnika. Nasprotno, bil sem prepričan, da postanem kdaj častnik. In vendar je prišlo drugače. Moja noga se je še bolj poslabšala, moral sem v bolnišnico. Tam sem ležal — nič več, nič manj kot dva celi leti; odrezali so mi nogo. In bil sem mahoma prost. Ostrižli so mi peroti in potem so me izpustili. Brez hrane, brez gnezda, pa pojdi, kamor veš in znaš — proletarica imenuje tega človeka v knjigi. Devetindvajset let sem bil takrat star, toda nihče bi ne bil verjel tega, vsi so me imeli za stareca, tako so mi izpremenili to mojo spako. V teh dveh letih svoje boleznii sem prečital mnogo knjig, ljubi Kopka! Ako bi zbral vse te knjige skupaj, nabil bi lahko ž njimi vso našo sobo prav do stropa. Tudi aritmetike sem se naučil v bolnišnici od nekega gospoda; o aritmetiki nisem vedel do tedaj ničesar in mi je bilo pravzaprav le v korist, da sem prišel v bolnišnico: vojaška služba je bila takrat taka, da se ti še sedaj jeziijo lasje, če se spomniš na to. Ubegel bi bil prav gotovo, toda begune so gonili takrat 'skozi šibe': postavili so četo vojakov v dve vrsti in vsakemu so dali v roke palico; begunu so pa privezali na puško roke in so ga vlekli za puško med obema vrstama. Vojaki so ga bili z vso močjo s palicami po golem hrbtu, tako da včasih, ko je prišla nate vrsta, če nisi udaril več po hrbtu, nego po krvavem mesu, ki so viseli od njega kosei in so tičale v njem trske, katere so se odločile od palice. Ako je begun padel, so ga polili z vodo, ga dvignili in ga vedli dalje skozi šibe. Zgodilo se je pa, da ga tudi tako niso privedli do konca: umrl jim je pod palicami. Nihče pa ni smel udariti samo nalahko; za vrstama so stopali namreč podčastniki in so naredili vsakemu, ki ni udaril na vso moč, s kredo križ na hrbet. Ko je prišel begun preko vseh šib, so prišli na vrsto 'zaznamovanci', ki so jih topli, da je bilo slišati daleč naokrog samo 'ua! ua!', kakor kriče majhni otroci, kadar so kaznovani!"

Poslušal sem te pripovedi in sree se mi je krčilo od žalosti in strahu. In zazdelo se mi je, da je vse življenje mojega očeta dolga, dolga pot "skozi šibe", palice, knute, biče, krepelca, skozi bridke žalitve, neskončne nesreče, krivična poniževanja in skozi teptanja vsega človeškega v njem! ... In kakšen človek je bil to! Nadarjen, bistroumen, pameten ... Še do danes ne morem razumeti, kako si je mogel ohraniti toliko radosti do življenja, toliko samozavesti in do brotljivosti, kako je mogel biti veseljak, igrati s tolikim navdušenjem na harfi pomirjujoče: "Le

pijmo, zapojmo, vse gorje pozabimo!"

* * *

Nekoč, ko me je oče dolgo preko polnoči uspaval s svojimi pripovedmi in sva ležala skupaj v čumnati brez luči, se je začelo v gostilni nakrat zvenketanje razbitega stekla, a potem je zazvenel denar v šatuli, kamor je spravljaj oče, kar je izkupil. Oče je skočil pokonci, si privezal urno nogo, zažgal v naglici svečo in pogledal la sva previdno skozi polodprta vrata v gostilnico: toda tam je bilo že vse tiho. Šla sva za mizo; oče je pogledal v miznico: velika, z bakrom okovana skrinjica z denarjem je izginila, okno nasproti mize pa je bilo razbito. Tat je ušel s skrinjico skozi okno, zvel na pa je bil bakreni in srebrni drobiž v šatuli, ki jo je tat bržčas obrnil. Vsa vas je vedela, da ni znašal očetov izkupiček na mesec nič manj kot petsto rubljev, a bilo je že blizu prvega, in oče je pričakoval gospodarja, da mu izroči zasluženi denar. Da se je v vrom se izvršil, je potrdila vsa vaška policija, ki je bila takoj pokonci; a drugega dne je pritekel takoj gospodar, bogat trgovec. Bil je debel ter je imel široko, v obliki pahljače ostriženo brado, le eno oko in na telovniku dve debeli verižici. Navadno se je vedno šalil z očetom, kakor je bilo videti, ga je cenil visoko, rad je poslušal njegovo breknanje na harfi in je imenoval očeta vedno "orel"; morda zato, ker je bilo v obrazu in sploh v vsej naravi nenavadnega gostilničarja nekaj orlovskega: orel z odrezano nogo in z ostriženimi perotni. — Toda sedaj je gospodar pribežal v gostilno, zasoplen, ves v skrbeh in nezadovoljen. Edino oko je sukal srdito semintja, kozavi obraz je bil ves rudeč ...

"Orel!" je zakričal, "ali je mnogo ukradenega?"

"Petsto rubljev!" je odgovoril oče: "ves izkupiček!"

Gospodar se je zgrudil na stol, potegnil je svoj rudeči robec iz žepa in si je začel brisati potno plešo ...

"Petsto rubljev!" ječal s hripavim glasom, "ves izkupiček! Zakaj sem te vzel brez kavejce? Kaj naj ti vzamem, ti lakota?"

"Lev Osipovič!" je vzkliknil očitaajoče oče. "Kaj sem morda jaz kriv? Ali bi ne bili lahko tudi mene ubili zaradi vašega denarja? In končno, kaj je vam petsto rubljev?"

"Kaj?" je viknil gospodar, "orel! Vrana si, ne pa orel! Dopustil si, da so ukradli moj denar, sedaj se mi pa še posmehuješ? — Petsto rubljev — to je nekaj denarja! Ne pobereš jih kar tako na tleh! ..."

"Včasih se pa vendarle zgodi, da jih pobere človek na tleh!" je odgovoril oče in je vrgel v trgovca debelo usnjato, gosto napolnjeno denarnico. "Jaz sem orel", je nadaljeval prezirljivo, "sem in ostanem orel, a glejte, kdo ste vi!"

Lev Osipovič je odprl listnico: v njej so bili sami bankovci.

"Kaj je to?" je vprašal nezaupno.

"Petsto rubljev!" je odgovoril oče. "Pomirite se, vse je tu. Ved-

no sem imel ves denar v skrinjici, a to noč se mi je zdelo, kakor bi mi nekoč šepetal: vzemi ga, vzemi seboj v žep! In vstal sem ponoči iz postelje, vzel bankovce iz skrinjice in jih spravil v žep! In kar nakrat so bili tu tatovi. No, ostalo jim je le osem rubljev, malenkost ..."

"O ti moj orel!" je kriknil trgovec kakor pijan veselja. "Ti si dečko! Rad te imam! Z eno besedo: orel, to je pa res!"

In začel je stresati s svojo mastno šapo veliko mišičasto roko mojega očeta.

V svoji radosti je dal trgovec odmašiti buteljo nekake kimljeve in pila sta jo prav prijateljski. Oče je igral na svojo harfo, jaz sem pa zvonkljal k njegovi igri. Lev Osipovič je bil silno dobre volje in je kričal vedno zopet: "Res, orel!"

Oče pa je samo stresal svoje kodre.

"Ti, orlič, — na!" Že natrkan gospodar me je uščipnil ter mi podaril nov papirnat rubelj. Listek je šumel, kakor da je oškrobljen in lepo je dišal. Bil sem jako vesel.

Oče in Lev Osipovič pa sta izpila še enega.

"Nu," je dejal končno trgovec, "sedaj pa treba obračunati. Razveseljevanje in delo, vsako ob svojem času! Gorje ti, če te zalotim pri kakem sleparstvu! Ha-ha-ha! To ti zagodem! ... Orel!"

In začela sta računati. Ko sem pribežal čez nekoliko časa k njima v gostilno, sta se prepirala.

"Kakšen zaostanek?" se je razvnel oče. "Ta zaostanek mora te črtati: dal sem kmetom malo dolg, ker so porabili tisto malo žitja za svoje kljuse; in zato so tudi začeli krasti!"

Gospodar se je baval mirno z računalom in je odgovoril hladno: "Črtati ne bo mogoče! Odračunim ti od tvoje plače! ..."

Oče je pobledel. Njegove orlovske oči so se zabliscale.

"Kaj?" je izpregovoril tiho in s tresočim glasom, v prsih mu je pa kar vrelo silnega gneva. "Tega ne moreš črtati, ko sem ti rešil petsto rubljev! Saj bi jih bil lahko utajil!"

"Lahko bi jih bil utajil, a jih nisi! To se tvoji, da si — bedak. Bil sem v prvih rokah, toda nisi me znal držati, čemu bi ti sedaj prizanašal? Razsodi sam, orel!"

"Tako torej?"

"I, kako pa!" je odgovoril mirno gospodar ter se ugloobil v račune. Nozdrvi šilastega nosu so mu postale popolnoma ploščnate, oko je zrl hladno in nepremično v blagajnično knjigo, ves njegov kozavi obraz pa je dobil neprijeten, zverski izraz.

Nastal je mučen molk.

"Ven!" je kriknil nakrat oče, bled in ves trepetajoč same besnosti.

Gospodar ni mogel od začudenja ničesar odgovoriti, ves bled je strmel v očeta.

"Ven, capin! ... Nisem tvoj hlapec!" je ponovil oče. Njegov bas je zagrnel, da so se plašno stresle na policah steklenice in kupice.

Zgrabil je s svojo krepko, z debelimi žilami opleteno roko gospodarja zadaj za vrat in ga je stresel.

Med orlom in Levom Osipovičem se je vnela borba. Nekoliko minut sta se borila molče, slišno je bilo le njuno silno dihanje. Trgovec je bil na videz mnogo krepkejši od očeta, toda v resnici je bil oče močnejši. Posluševal se je samo ene roke, z drugo se je držal za mizo, da bi mu nasprotnik, katerega je butal besno z ene strani v drugo, ne izpodbil noge.

Oprijemajoč se z levico mize, je gmal oče trgovca proti vratom izhoda in ga je sunil ven, toda nasprotnik se je uprl v podboj, strašno je buljil z očmi in hropeč je izknašal izpodmakniti očetu leseno nogo. Tedaj pa se je zgodilo naglo nekaj nepričakovanega: oče je izpustil vrat sovražnika, dvignil je visoko svojo leseno štulo in sunil z njo trgovca v debeli, mehki trebuh.

Lev Osipovič je zletel po stopnicah.

II.

Z očetom sva se izselila ter ostavila vas za vselej. Na očetovem hrbtu sta viseli harfa in čula. Z levo roko se je opiral ob debelo, železno okovano palico, za desnico sem se ga držal jaz in sem sto-

pical za njim po prašni cesti. Izpod sive čepice so vihrali po vetru njegovi dolgi kodri, iz kratke črne pipice, ki jo je tiščal med zobni pa so se dvigali dehteči oblaki dima v sveži zrak. Sonce je sijalo svetlo nad zeleno stepjo, vas se je potapljala za holmom, a spredaj je blestela v solnce, kakor srebrn trak, široka Volga. — Mater sva spravila v rojstno selo k dedu, sama pa sva se izpremenila v potujoča muzikanta.

"Najprej pojdeva v Nižnij na semenj, Kopka!" mi je dejal oče. "Pravijo, da zaslužijo tam muzikanti mnogo denarja! Tam pojde naša stvar kakor po maslu, vsak dan dobiš od mene petico za knjige!"

Takrat sem čital strastno rad povesti. Živel sem v nekem čudežnem svetu junaških činov Jeruslana Lazareviča, kraljeviča Bove in Francila Venziana; in čital bi bil rad vsak dan novo pravljico.

"Pojdiva!" sem odgovoril, čuteč v sebi herojski duh Jeruslana in Bove.

Pred nama se je razkrivalo fantastično življenje potujočih muzikantov, polno dogodkov, bogato novih vtiskov, blestečih slik. Dalje prihodnjice.

DOPISI.

IZ STARE DOMOVINE.

Župnijski urad v Rajhenburgu na Štajerskem (kjer imajo trapiški samostan in čokoladno tovarno) razpošilja neki oklice za pripevke k zidanju Marijine lurske cerkve, ki naj bo slovenskega naroda jubilejni dar ob petdesetletnici Marijine prikazni v Lurdu na Francoskem. Moderna veda je že zdavnaj spoznala in nepobitno dokazala, da so vse take Marijine in druge prikazni bodisi navadna sleparija, bodisi psihiopatično, t. j. duševno-bojno stanje dotične "zaključene" osebe; tudi katoliška teologija ne ukazuje verovati v take prikazni pod dogmo; vendar so se katoliški svečeniki od najmlajšega kaplančaka gori do rimskega škofa, "papeža", poprijeli tega prikazenskega kulta. Ki ni drugo, ko špekulacija na surovonaivno vernost navadnega deželana. Lurd sam in vsi njegovi posnetki (n. pr. Dolenjski Lurd) so le velike stiskalnice milodarov, prispevkov itd., so navadna trgovina pod versko firmo, nekaka "Fremdenverkehrszentrale".

V času pomanjkanja, draginje in kriz je naravnost zločin, špekulirati tako brezvestno na žep vernikov. Dosedaj so že nabrali Rajhenburški "Marijini čistilci" nad 200.000 K, reči dvestotisoč kron, "vendar pa bo treba še več kot toliko, da se dovrši", kakor sami pravijo. Saj pa tudi ni čuda: Naša stara božjepotna cerkev na Brezju meri 540 m2, nova Rajhenburška konkurenca pa ne gre pod 755 m2. Božjepotniki bodo seveda tudi pomagali povečati konzum trapiševske čokolade in v ta namen bodo štajerski, kranjski in naši "Orli" prirejali tudi v Rajhenburgu svoje čuklade.

Katoliški duhovnik je zvrit kakor lisica in ni nikdar v zadregi za nove in nove prilike, da izvije čim več denarja iz narodovih žepov. Deželni odbor, občine, cerkveni in šolski odbori, cestni odbori, volitve, konzumi, zadrage, posojilnice, univerze itd., vse to je predmet dobičkonosne špekulacije pod versko firmo. A to ne zadostuje. Tudi s samocerkvenimi stvarmi se da delati kupčija. Blazev žegen in drugo je že preveč navaden pa ima tudi premalo teka, in tako se je v Rajhenburgu naredila mašna ustanova za večne maše. Cerkvena družba je založila v ta namen 400 K, (ki so seveda tudi — nabrame!), "v knjigo za večne maše se zapišejo tudi rajni in postanejo deželni večni maš, ako kdo plača za njih po 12 K." 4000 K torej ne zadostuje, — še po 12 K hočejo imeti od vsakega, zato pa dajejo v oklicu posebnost tolažbo: "Glej, čistilec Marijin, morebiti boš kmalu po smrti pozabljen v molitvah od vseh, celo od tistih, ki bodo uživali tvoje nekdanje premoženje. Če pa daruješ za lursko cerkev v Rajhenburgu vsaj 12 K, ne boš pozabljen nikdar v molitvah, kajti večno se bodo maševalo in molilo" itd. Razne škarniceljungfrave so se kar topile ginjenosti, ko so to čitale, in tolikokrat po 12 K je romalo po priloženih poštinih polžnicah v Rajhenburg, kjer so bile seveda dobrodošle. (NB.: Te poštne po-

ložnice so, kar se razume, — dvojezične!)

Tudi agitacija za denarne pripevke bo stotero povrnjena. Prospekt pravi: "Kdor po svojih močeh širi omenjeno cerkveno družbo s tem, da nabira nove ude in denarne podpore, postane deležen vrhu večnih še dveh posebnih maš, ki se služita vsako leto za njih srečno smrt in da bi bili hitro rešeni ognja v." In vse to se godi še pod narodno firmo, češ, ves slovenski rod naj prispeva, daruje, plačuje, nabira itd.

Tačas pa glasujejo naši verni, "katoliški" državni poslanci za zaprtje mej, proti uvozu mesa, proti uvozu krme, razglašajo političen bojkot, zastrpljajo politično življenje in škodujejo malemu kmetu, koristijo pa poljskemu, nemškemu in ogrskemu veleagrarcu in baronu, n. pr. knezu Schwarzenbergu, grofu Esterhazy, knezu Radziwill, Potocki itd. Naš kmet pa prodaja svojo živino, kupuj karmo za drag denar, ker niso meje odprte, delavec jej suh kruh, uradnik plačuje meso po 5 K in trgovec faliraj, da bo farški konzum prospeval, povrh pa še zberite za Rajhenburško cerkev nad 200.000 K, za druge še 10krat toliko, plačuj večne maše a 12 K in strada, pa voli kandidate S. L. S. v vse zastope; za to boš že deželen odpuškov, kadar ti bo po dolgem trpljenju — pomanjkanje prikrajšalo 5 let življenja.

Realist.

Columbus, Kans.

Uredništvo Gl. Sv. —

Pišem vam danes iz "Zamrežja". Ko pišem te vrstice, sem v prostoru, ki je podoben ptičici, ki je v kletki.

Tako se namreč nam godi "kršiteljem" kenzoških postav prohibicije. Vsem saloonkeeperjem v Kansas državi se godi jako slaba. Najslabša je pa ta, če je človek radi "pijače" obsojen skozi omrežje gledati. Gospod sodnik pošlje kršitelje "postave" 30 do 60 dni v zapor, kar je na drug način protistavno, če se malo pomisli to stvar.

Sedaj so pri nas posebno ostro prijeli kršitelje temperenčarskih postav. Governer države je ukazal, da se morajo prostori, kjer se sumi da teče alkohol — podreti in zažgati; in ta pravica je za vse tiste prostore, kjer se prodaja kak alkoholna pijača.

To so seveda naredili naši poslanci. Lansko leto so bili izvoljeni sami demokrati v Cherokee okraju; governer je pa dober republikanec, in je še mnogo bolj nasproten pijači, kakor demokrati. Tudi je governer spodil iz službe starega šerifa, ker mu ni preveč zaupal, in nastavlil novega. Tudi drugim uradnikom se je grozilo, da bodo spodeni iz službe, če ne bodo ubogali — temperenčarjev!

Tako vidite drugi rojaki, se dela v deželi svobode. Če je "suha" dežela boljše od "moke", je pa pokazala zadnja volitev v Maine drugim uradnikom se je grozilo, da bodo spodeni iz službe, če ne bodo ubogali — temperenčarjev!

Temperenčarska vojska bo še ravno v Ameriki doživela hude poraze; kako pa tudi ne, saj teorizira vse ljudi ki si žele prostosti. Posebno delavstvo ki težko delo podnevu, je zoper temperenčarje. Dežele, okraji ali mesta, kjer so temperenčarji na vrhunci, delavei iz taceh dežel, okrajev, ali mest naravnost beže, ali se jih pa ogibljuje. Doli z temperenčarstvom!

Drugače so pa tukaj razmere kakor ponavadi. Dela se bolj srednje, toliko da se zasluži za vsakdanje potrebe.

J. Z.

Ubegli kaplan. V dunajskem listu "Die Zeit" čitamo pod naslovom: "Die Flucht eines slovenschen Kaplans" to-le vest: "Za Kočevje imenovani kaplan Jožef Koželj, ki je dospel v Kočevje, je na vse zgodaj izginil. Vse poizvedbe po njegovem bivališču so ostale brezuspešne. Sedaj je poslala kaplanova sestra z Dunaja župnemu uradu pismo, v katerem ga obvešča, da je Koželj prispel na Dunaj. Koželj je izjavil, da ne more v Kočevju ostati, češ, da mu ni mogoče imeti nemških pridig, ker ni več nemškega jezika. To pomanjkljivo jezikovno znanje ga je baje napravilo tako nervoznega, da se je odločil pobegniti." Tako "Die Zeit" poroča, mi pa menimo, da so vzrok njegovega bega iskati nekje drugod.

Vrbasova prodajalna umetnin,
portretov, podob in okvirov, razne
druge malenkosti in ženitovanjski
certifikati. Razglednice.
NIZKE CENE.
1836 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

SLOVENSKI IN HRVATSKI JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ.

Sprejema tožbe. — Zagovarja in tolmači na sodnji. — Zahteva in iztirja odškodnine od kompanije za ponesrečene pri delu. — Dela pooblastila, kupoprodajne pogodbe, prošnje za oprostitev vojaščine, dolžna pisma, itd. — Iztirja dolgove tukaj in starem kraju. — Izvršuje vsa v notarsko stroko spadajoča dela. — Cene vedno zmerno.

Matija Skender

5241 Butler Str., Pittsburg, Pa. Bell Phone 7-R Fisk.

"DOM, ZDRAVJE IN VESELJE."

"Ti si lahko zagotoviš zgornje, če založiš vsak mesec v dobro stvar nekaj denarja. Ta oglas naj doseže tiste, moške ali ženske, ki znajo sami misliti. Mi smo zaposleni ljudje ampak vedno pripravljeni govoriti z ljudmi, ki mislijo kšeft in da jim pokažemo dobre in zaslužek od naše Palm Beach Country Lands, v Florida.

V prašaj ali piši na naslov:

BRYANT & GREENWOOD

1406—10 Republic Bldg., Chicago, Ill.

Desk A

Govorimo slovensko."

S.S.P. Zveza

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Box 116, Somerset Colo.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 2020 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ČUK, Box 268, Moon Run, Pa.
JOSIP CVETKOVIČ, Box 94 Hammond, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

JOSIP IVANŠEK, 1517 So. 43rd Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN LEVSTIK, 11224 Fulton Avenue, Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1346 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja vsako zadnjo sredo v mesecu.

Sprejeta nova društva:

Društvo št. 80 v Hermine, Pa. Ignac Kolar, 2582; Alojz Žagar, 2583; Ivan Bedek, 2584; Franc Osterman, 2585; Martin Bobnič, 2586; Franc Srebernak, 2587; Rudolf Ograjšek, 2588; Ivan Rahné, 2589; Franc Gradišek, 2590; Matija Bohté, 2591; Josip Kvas, 2592; Jakob Renko, 2593; Ivan Bajac, 2594; Luka Starovsni, 2595.

Društvo št. 81 v Biwabik, Minn. Peter Pavlič, 2597; Anton Prosen, 2598; Matevž Paučnik, 2599; Jurij Milave, 2600; Viktor Vidas, 2601; Jakob Benčina, 2602; Anton Godiša, 2603; Math Vidas, 2604; Anton Burja, 2605; Josip Benko, 2606; Franc Stajnar, 2607; Ivan Radošenič, 2608; Nikolaj Jerikovskij, 2609; Josip Kobé, 2610; Franc Možé, 2611; Ivan Sarič, 2612; Anton Polič, 2613; Mile Dujmovič, 2614; Ignac Gregorič, 2615; Anton Germadnik, 2616; Franc Bobek, 2617; Math Baudek, 2618; Anton Pogorele, 2619; Magdalena Stajnar, 2620; Louisa Delak, 2621; Magdalena Kovačević, 2622; Ivana Paučnik, 2623; Ivana Kariš, 2624; Marija Južina, 2625.

Novo pristopili člani in članice:

K dr. št. 1: Peter Majerle, 2518; Adolf Mantl, 1529; Anton Slogar, 2520; Anton Samsa, 2521; Frank Zupan, 2522. — K dr. št. 4: Jakob Schaller, 2523; Valentin Rebernik, 2524. — K dr. št. 6: Franc Krajnc, 2525. — K dr. št. 9: Math Durst, 2526; Josip Kulcar, 2527; Rudolf Ločnikar, 2528; Josip Tomšič, 2529. — K dr. št. 12: Josip Klaučnik, 2530. — K dr. št. 15: Tomaž Mikuš, 2479; Blaž Papež, 2531. — K dr. št. 16: Ivan Baron, 2532; Ivan Poreslo, 2533. — K dr. št. 20: Alojz Turk, 2534. — K dr. št. 22: Franc Fabičič, 2535; Stefan Jerončič, 2536; Alojz Batič, 2537. — K dr. št. 23: Mihael Sprohar, 2538; Jakob Novšek, 2490. — K dr. št. 29: Matevž Matjaž, 2539. — K dr. št. 35: Ivan Jakše, 2540; Anton Štrukelj, 2541; Aug. Kotzen, 2542. — K dr. št. 37: Matija Kogovšek, 2543; Josip Zajec, 2544; Marija Grošelj, 2545; Matija Jerman, 2546. — K dr. št. 39: Ivan Šuštaršič, 2547. — K dr. št. 43: Kazimir Blažkovič, 2549. — K dr. št. 44: Anton Mravljec, 2550. — K dr. št. 48: Simon Klimek, 2551; Jernej Mikolič, 2552; Anton Rutar, 2553. — K dr. št. 54: Mihael Mertel, 2554. — K dr. št. 55: Matija Miklave, 2555. — K dr. št. 56: Felix Taučar, 2556; Matija Klemenc, 2557; Alojz Slanin, 2558. — K dr. št. 57: Franc Hribar, 2559; Rudolf Tomšič, 2560. — K dr. št. 60: Blaž Kirm, 2561; Franc Miklič, 2562; Martin Kenig, 2563; Angela Kenig, 2564; Anton Dodič, 2565; Alojzija Dodič, 2566. — K dr. št. 61: Gregor Kos, 2567; Ivan Balant, 2568. — K dr. št. 63: Peter Fugina, 2569; Frank Skrinar, 2570; Alojz Mlakar, 2571; Franc Štancar, 2572; Frank Leskovec, 2573. — K dr. št. 66: Math Križman, 2574. — K dr. št. 71: Louis Gončar, 2575; Mihael Malgaj, 2576; Mihael Bolte, 2577. — K dr. št. 73: Anton Bitavtar, 2578. — K dr. št. 75: Mary C. Roulge, 2579. — K dr. št. 77: Martin Žibert, 2580; Johan Rotar, 2581.

Prestopili člani in članice:

Od dr. št. 4: F. Fale, 1574 k dr. št. 63. — Od dr. št. 14: F. Cvetkovič 346 k dr. št. 19. — Od dr. št. 17: J. Francec, 466 k dr. št. 54. — Od dr. št. 24: I. Muzga, 479 k dr. št. 34. — Od dr. št. 34: J. Bergant, 143 k dr. št. 52. — Od dr. št. 48: F. Romih, 2230 k dr. št. 14. — Od dr. št. 55: F. Slajpoh, 1518 k dr. št. 60. — Od dr. št. 57: Fr. Levstik, 701 k dr. št. 61. — Od dr. št. 71: J. Kokal, 1793; G. Anžur, 1794 oba k dr. št. 5. — Od dr. št. 72: Ana Derežič, 2035 k dr. št. 11. — Od dr. št. 73: J. Deželak, 267; Alojzija Deželak, 1948; A. Jurečič, 1720; Mary Jurečič, 2037; J. Rak, 1719; P. Rankar, 1047 vsi k dr. št. 72.

Potujoči člani in članice:

Od dr. št. 1: M. V. Konda, 7. — Od dr. št. 2: M. Droftina, 43; L. Sturm, 44; J. Martinčič, 843. — Od dr. št. 6: O. Bregar, 560; J. Šupan, 1579; J. Derganc, 142; L. Zajec, 1227; A. Očepek, 640. — Od dr. št. 11: J. Hartnar, 1151; A. Subie, 1676; J. Juh, 528; J. Raunikan, 742. — Od dr. št. 9: A. Praznik, 2419; A. Mehlé, 215; J. Zakrajšek, 1987. — Od dr. št. 10: F. Slabe, 252; J. Tome, 247; L. Vesel, 1678; M. Dolinar, 566; A. Stanovnik, 226; M. Koščak, 251. — Od dr. št. 14: J. Homec, 340; I. Leskovec, 348; A. Potokar, 1323. — Od dr. št. 15: A. Boldan, 406; J. Papež, 404. — Od dr. št. 16: V. Podobnik, 568; A. Kastran, 684. — Od dr. št. 19: T. Tomažič, 1164. — Od dr. št. 20: F. Pavlič, 1591; J. Kvas, 1423; V. Kandoni, 506; I. Rus, 1099; A. Zrimšek, 796; Fr. Meden, 795. — Od dr. št. 21: F. Masel, 509. — Od dr. št. 22: F. Kovačič, 944. — Od dr. št. 24: I. Brenčič, 482; I. Muzga, 479. — Od dr. št. 27: F. Milave, 953; F. Lisjak, 1338. — Od dr. št. 35: M. Košmerl, 807. — Od dr. št. 38: J. Petrika, 872; J. Jerman, 1932; J. Lovša, 859; M. Fabijan, 867; L. Zorko, 2444. — Od dr. št. 40: Št. Crnkovič, 1038; M. Pogačar, 1188; F. Kocijan, 1612; G. Krznarič, 1714; M. Goršič, 902. — Od dr. št. 41: J. Lubač, 973. — Od dr. št. 43: J. Razpotnik, 290. — Od dr. št. 44: J. Humljan, 1034; F. Kukovič, 1058. — Od dr. št. 45: F. Stepančič, 2285. — Od dr. št. 46: J. Movern, 1192. — Od dr. št. 49: Franciška Urabič, 1207. — Od dr. št. 50: Lina Bastl, 1217. — Od dr. št. 52: V. Kavčič, 923. — Od dr. št. 58: F. Stempihar, 1051.

Suspendirani člani in članice:

Od dr. št. 4: T. Veršnik, 97. — Od dr. št. 8: M. Povše, 526. — Od dr. št. 10: I. Erjave, 1677. — Od dr. št. 12: F. Korže, 1236. — Od dr. št. 13: J. Kapovik, 324; A. Fokenberger, 2315; A. Kogel, 2317. — Od dr. št. 16: J. Mufler, 446. — Od dr. št. 17: F. Francec, 465; F. Zajec, 1989; I. Delak, 2516. — Od dr. št. 20: Fl. Šetina, 1097. — Od dr. št. 24: I. Messner, 1021; J. Jarc, 1596. — Od dr. št. 27: J. Grdin, 1433; J. Kamnikar, 2149. — Od dr. št. 28: J. Petranovič, 852; M. Ozanič, 1249; J. Majnarič, 853; F. Bahorič, 612. — Od dr. št. 31: J. Bandaš, 703; M. Spehar, 707; M. Mehar, 1106; S. Pertljaga, 2153; I. Kralj, 718; N. Spehar, 705; Ana Prtljaga, 1710; N. Skrtič, 2329. — Od dr. št. 32: A. Železnikar, 765. — Od dr. št. 35: F. Mauc, 811. — Od dr. št. 36: J. Skubé, 1044. — Od dr. št. 39: J. Malenda, 1032; K. Bertok, 1934; P. Pestjak, 1261. — Od dr. št. 40: N. Reba, 903; V. Centa, 1605; F. Šajn, 1613; M. Kolar, 2164; L. Novačič, 912. — Od dr. št. 66: F. Tančar, 1652. — Od dr. št. 72: J. Aubel, 519; F. Weber, 778. — Od dr. št. 73: J. Hribar, 1939; K. Koševic, 2044; J. Čorba, 2041; M. Lukač, 2093.

Odstopili člani:

Od dr. št. 36: J. Štefana, 1028. — Od dr. št. 45: F. Osohn, 1053. Od dr. št. 51: J. Šile, 1276. — Od dr. št. 52: U. Majnik, 1852. — Od dr. št. 64: J. Tekavec, 1752. — Od dr. št. 81: Fl. Mlakar, 2626.

Nesprejeti član: Od dr. št. 29: J. Moriglot, 2439; A. Bartoš, 2436.

Črtani člani in članice:

Od dr. št. 12: M. Bezovnik, 1014. — Od dr. št. 17: F. Kalin, 1241; J. Turk, 475. — Od dr. št. 18: Franciška Lužar, 1327. — Od dr. št. 20: F. Jenka, 2347. — Od dr. št. 22: F. Trušnik, 1334. — Od dr. št. 28: L. Lajoš, 613; A. Delač, 1498; J. Car, 1248. — Od dr. št. 30: I. Hečko, 1705. — Od dr. št. 35: K. Hlebec, 2002. — Od dr. št. 40: I. Glivar, 896; L. Jenko, 897; F. Kovačič, 899; J. Lašič, 900; M. Mauc, 904; I. Mauc, 905; J. Glavan, 908; N. Predovič, 911; F. Trlep, 1189; J. Reba, 1262; Št. Smith, 1263; J. Predovič, 1508; I. Papež, 1604; M. Feier, 1840; J. Droste, 2282; Anie Feier, 2281. — Od dr. št. 47: Mary Darovec, 1845. — Od dr. št. 48: F. Bersnok, 2113. — Od dr. št. 49: Ana Pangerl, 1949; Neža Fajdega, 1200. — Od dr. št. 52: J. Tenič, 1287. — Od dr. št. 56: V. Bogataj, 1961. — Od dr. št. 72: A. Sornik, 2030; G. Bogojevič, 2024. — Od dr. št. 73: M. Osip, 2038.

Umrli član: Od dr. št. 10: Frank Bezek, 313.

JOS. BENKO, gl. tajnik.

OD ZAPISNIKARJA S. S. P. ZVEZE.

Izveček 9. redne mesečne seje glav. odbora.

Seja se vrši v navadnih prostorih dne 27. septembra t. l., kateri prisostvujejo bratje: A. Mladič, Jos. Benko, Wm. Rus, A. Duller, Jos. Cvetkovič, Jos. Ivanšek, John Mladič, Jak. Tisol in J. Levstik. Zapisnik redne in izvanredne seje se sprejme in podpisuje.

Društvo št. 8 McGuire, Colo.: Bratu Miliču, se na predlog brata Ivanšek-a, sklene izplačati po njem zahtevamo svota \$250.00 kot odpravnina.

Društvo št. 12 Sublet, Wyo.: V zadevi brata Valentin Gužel-na se sklene podporo v znesku \$97.75 mu izplačati, takoj, ko se od društva prejme povelj odgovor in iz bolnišnice potrdilo, da se je omenjeni označeni čas v nji nahajal.

Društvo št. 20 Cleveland, O.: Društveni zapisnik seje, v kateri se je vršila razprava o bolniški podpori br. Puzel-na, kateri je bil ovaden, da je neopravičen prejel bolno podporo, se na predlog br. Cvetkoviča odobri, in ravnotako omenjena bolna podpora. — Prečita se tudi razne dopise porot. odbornika brata A. Kužnika tičeče se zadeve g. Ladiha; nakar so po končni debati sprejme predlog brata Rusa, da se ostane pri starem sklepu s čimur je tudi vsa ta zadeva za glav. odbor končana, soglasno. — K temu se sprejme tudi dodatek brata predsednika, da naj društva pritožbe katere pošljejo na glavni urad ali pa vsaj istega obvestijo o zadevi; to pa zato, ker se bo s tem lahko prihranilo mnogo sitnosti in ob jednim pripomočkom k hitrejši rešitvi, ker v mnogih slučajih ima glavni odbor natančne podatke o razmerju med društvi in člani.

Društvo št. 28 Madison, Ill.: V slučaju brata Stefan Lajoša se ravna po pravilih; namreč po paragrafu 90, kateri dovoljuje, da se člana (kateri je sklenili radi neplečanja zopet sprejme brez vstopnine, ako v 30 dneh po sklenitvi prosijo za zopetni vstop ter poplača dolg.

Ločitev cerkve in države na Portugalskem. Tozadevni vladni odlok obsega med drugimi sledeče točke: Zasigura se svoboda vere in vesti, rimska verajenja biti državna religija. Kultus se ne izvršuje od verskih družb ampak izključno od portugalskih dobrodelnih društev, ki stoje popolnoma pod civilno upravo. Njih računni se morajo predložiti vsako leto mestnim oblastem in pravne ministerstvu. Cerkevna darila na smrtni postelji so prepovedana. Cerkevna uprava mora porabiti tretjino čistega dohodka za dobrodelne namene. Otrokom, ki hodijo v šolo, je prepovedano po-

Društvo št. 30 Bishop, Pa.: Br. Ivanšek predloži seji od društva mu došli dopis, nakar se sklene označeno zadevo preiskati.

Društvo št. 40 Salida, Colo.: Dopis se vzame na znanje.

Društvo št. 43 High Bridge, Ia.: Bolnemu bratu, kateri ni še deležen podpore se na predlog brata Ivanšek-a dovoli pri društvah S. S. P. Z. prositi za radovoljne prispevke takoj, ko se dobi bolj natančnih podatkov o stanju njegove bolezni in o družinskih razmerah; in s tem se zadeva izroči gl. tajniku.

Društvo št. 59 Conemaugh, Pa.: Prečitajo se došla poročila in v nji označena zadeva se izroči v roke glav. predsednika in tajnika, da jo rešita po navodilu seje.

Dopis od glav. blagajnika se prečita in vzame na znanje.

Bratu glav. tajniku se dovoli si oskrbeti novo glav. finančno knjigo.

Ker ima gl. blagajnik v blagajni čez \$3000 zato se mu na predlog br. Tisla-a odvzame \$2000 in obrestonosno naloži na "Northern Trust Bank" v Chicagi, Ill.

Izprazneno mesto v glav. porotnem odboru se sklene spopolniti splošno volitvijo; in sicer se na predlog brata predsednika postavijo kot kandidati za dotični sedež vsi delegatje, uradniki in odborniki kateri so se udeležili zadnje konvencije, izvzemši one, kateri imajo že urade.

Vrši se razprava o "upravniku" po kateri se sprejme predlog brata J. Mladiča, namreč, da se ga tiska v 500 iztisih.

Glav. tajniku se da nalog, da mora bolne podpore nakazovati najmanj dvakrat na teden.

Glav. tajnik poroča da sta se ta mesec prijavila za vstop dva nova društva pod številka 80 in 81, prvo šteje 14, drugo pa 31 članov; k posameznim društvom je prijavljenih 67 članov in članice. Na predlog brata Levstika se vse izde, ki so sprejeti od vrhovnega zdravnika, sprejme v Zvezo.

Nakar se po odobrenju raznih računov zaključi seja ob ¾ na 12. uro zvečer.

Viljem Rus, zapisnikar.

sečati v tem času cerkve. Procesi se ne dovoljene samo, ako se jih udeležijo večina prebivalstva. Cerkevna poslopja so državna last. Cerkev se da do brezplačno verskim skupinam in najem, druga poslopja uporabi država v prosvetne in dobrodelne namene. — Portugalski duhovniki morejo dobiti od države do smrtne rento ali upokojnino. Obstojajoča cerkevna društva se razpuste, nova se morejo ustanoviti le po državnih zakonih in morajo imeti vladno dovoljenje. Država nastavlja in odstavlja bogoslovne profesorje.

SOCIALISTIČNA IZOBRAZBA.

Z naraščanjem socialno-demokratske stranke postaja vprašanje socialistične izobrazbe organiziranega delavstva od dne do dne bolj pereče. Komurkoli je na bodočnosti stranke in delavskega gibanja sploh kaj ležeče, mora priznati, da brez temeljitega socialističnega znanja ne dobimo podlage, na kateri bi bil mogoč trajen razvoj. Tako enostaven socializem vendar ni, da bi ga mogel delavec dovolj temeljito spoznati in razumeti brez nauka. Saj objema socialno vprašanje vse panoge življenja in to polje je tako obsežno, da ga ne more nihče objeti s samim čutom.

Nihče ne more biti prepričan socialist, če ne pozna socializma. In da nam zelo manjka takih prepričanih socialistov, da vsled tega tudi vsi naši uspehi niso taki, kakršni bi lahko bili in kakršni bi morali biti, je pač tako gotovo, da ni treba posebnih dokazov za to.

Delavec, ki res pozna in razume socializem, bo vedel, da za njegov razred ni rešitve brez socialnega preobrata. Njemu bo jasno, da je razredni boj neizogiben, da se morajo za ta boj zbrati vse delavske moči. Jasno mu bo, da mora delavstvo zmagati, če le more dograditi svojo organizacijo na političnem, strokovnem in gospodarskem polju. In če bo imel to spoznanje, ga ne bo nič na svetu moglo odvrti od edine prave poti.

Nasprotno pa bo delavec brez dobrega socialističnega znanja vedno nezanesljiv. Vsaka demagogija mu lahko postane nevarna. Če mu more nasprotnik postreči z lepimi frazami kakor socialist — in to res ni težko — ga bo lahko premotil, ga bo lahko odvedel v drug tabor, tako razdejal delavsko enoto, uničil delavsko bojno moč in tako z delavsko pomočjo osleparil delavstvo.

Lahko se pravi, da socialistov brez znanja sploh ni. Kdorkoli si domišlja, da je socialni demokrat, pa ne pozna socializma, se moti sam o sebi. Lahko je član strokovne ali gospodarske organizacije, lahko je prijatelj ali pristaš stranke, toda socialni demokrat še ni. Stranka se ne more nanj zanašati in nikdar se ne more vedeti, kateri vteger ga morda odpihne.

Kakor demagogija nasprotnikov, tako tudi osebne simpatije ali antipatije ne bodo mogle premotiti resničnega socialnega demokrata. Kajti vedel bo, da so načela nekaj drugega kakor osebe. V organizaciji ne bo, ker so mu oči in brki tega ali onega sodruga vseč, pa tudi ne bo uhajal iz organizacije, če mu obleka ali manire onega ali drugega sodruga ne ugajajo. Njegova disciplina bo utemeljena v spoznanju, ki ga bo varovalo vsake zmote temperamenta.

A še le, kadar bomo imeli dovolj takih sodrugov, bomo lahko napredovali.

Kako naj jih pridobimo?

To je vprašanje, kateremu se ne smemo na noben način več izogniti. Kajti čim več imamo pristašev, tem važnejše in aktualnejše je to vprašanje.

Težave so res velikanske. Zlo ni samo med delavstvom, ampak ima globoke korenine v slovenskem narodu sploh. Med buržoazijo ni nič boljše. Le da nas to ne sme tolažiti. Delavstvo mora skrbeti zase, ker ne bo nihče drug skrbel zanj. In posebno socialistične izobrazbe mu ne bodo podajali ne repub., ne demo., ne le zato, ker je sami nimajo, ampak tudi zato, ker niso tako na glavo padli, da bi si sami vzgajali nasprotnike. Kakor se mora delavstvo osamosvojiti na vsakem polju, tako tudi v izobrazbi.

Eno sredstvo delavske izobrazbe, o katerem smo že nešteto krat govorili, je časopisje. Temu je pri nas trdno poslano in sicer največ zaradi tega, ker izpolnjuje svojo pravo nalogo in ker je med našim ljudstvom premalo socializma. — Odtod tiste večne tožbe, da so socialistični listi pretežki. Bila bi pa vendar največja nesreča, če bi se socialistični list hotel ravnati po teh tožbah, kajti tedaj bi ne smel več biti socialističen. Za vsakovrstne marne in čenče bi bila škoda vseh velikih žrtev, ki jih zahteva izdajanje socialističnega časopisja. To itak še preobilno preskrbujejo drugi časopisi. Socialističen časopis pa mora vzgajati socialiste. To je njegova naloga. Toda list je le eno sredstvo. Va-

žen je, ker trajno vpliva na svoje čitatelje in ker je vedno pripravljeno na boj z nasprotnikom. Ene-ga pa ne more izpolnjevati: List ne more dajati delavstvu sistematičnega socialističnega pouka. Tu di knjiga ne more tega, dasi je tudi ona zelo važen pripomoček.

Za sistematičen pouk je treba šole. Poizkušalo se je tudi s tem. Uspehi so bili doslej nezadostni. Razlogi so zelo enostavni. Primanjkovalo je učenih moči, primernih prostorov večinoma ni bilo, sredstev brez katerih se nič ne opravi, še manj. Največje zlo pa je menda to, da ni bilo prave organizacije, ki bi skrbela, da se odpravijo nedostatk.

Z vsestransko dobro voljo bi se pa gotovo prišlo tudi tem težavam v okom. Tudi za te obstajajoče organizacije, prav posebno za strokovne, je važno, da dobe njih člani boljše izobrazbo, ker se brez nje nikdar ne bodo rešili onega zla, ki ga najbolj čuti: Fluktucije svojih članov. Če bi te organizacije resno pomagale, bi se lahko ustanovila učna organizacija, katere uspehi bi desetero poplačali vsako žrtev.

ODVETNIK

PATENTI

CARL STROVER

(Sobe števil 1009)

140 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.

Tel. 3989 MAIN

Irgovina s novodobnim obuvalme

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuhval najnovjše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Bank.

SVOJI K SVOJIM!

Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zed. državah. Velika izbira ur, verižic, družbenih prstanov; razna izbira srebrnine in zlatnine. Pušk, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustriran slovenski cenik, katerega pošljemo zastojni. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.

Nasledniki:

Derganc, Widetič & Co.

1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Avg. W. Ramm

pogrebni in balzamovač, tapetnik in podobar

921 N. 8th St. SHEBOYGAN, Wis.

Zastopnik: FRANK PUNGERČER

GOSTILNA

J. J. Vodak in sinovi

1825 Loomis St. cor. 18. Place

Dvorana za zabave in zborovanja.

Tel. Canal 1386.

SLOVENCIM POSEKAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izborni importiran pivo, Anheuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Telefon Canal 1439.

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko

Ustanov.

21. nov. 1909

Društvo

Inkorp.

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Anton Ferbežar, Adamsburg, Pa.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Alojz Flere, Box 121, Adamsburg, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
FLAŽ BELAK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa

Družtva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

PRIPOVEDKA.

A. G.

Ko je bog vstvaril svet, se je zadovoljno obrnil po njem, rekoč: "Tako, zdaj sem izvršil veliko nalogo, vse sem vstvaril, kar je bilo dobro in potrebno, tudi človeka, ki sem mu dal svojo lastno podobo. Naj bo vreden gospodar svojih stvari na zemlji."

Pogladil si je sivo brado in se zamislil: Ali bo človek zadovoljen s tem domovanjem, ali ne? In ker je takrat tudi že delovala sugestija, je prvi človek ravno v tistem trenutku mislil ravno tisto, namreč, ali morem biti zadovoljen na tem svetu ali ne? Vsedel se je pod figovo drevo, od katerih pravijo, da je bog posadil prve v paradizu, in je začel misliti, kaj bi počel. — Potem je zopet vstal in se izprehajal, ali ta nenadna izprememba mu ni vtolažila duše, začutil je tako nekaj kakor dolgeč, katerega pa ni vedel s čim pregnati.

Cigaret takrat še ni bilo, kvart in bilarda tudi še ne, in ko bi prav bil, ubogi Adam ni imel sotovarša; vino pa, kakor veste, je iznašel šele oče Noe. Tako se je prvi človek kmalu nasitil v paradizu vseh dobrot in kadar je človek dobre presit, si po navadi želi za izpremembo hudega. Tako je tudi Adam stopil do svojega stvarnika in mu tožil svojo nadlogo.

"Kaj torej hočeš, da naj storim," pravi bog.

"Stori, kar hočeš," pravi prvi človek, "samo glej, da ne ostanem sam, da mi ne bo dolgčas."

"No, če nimaš druge želje," pravi bog, "temu se lahko pomaga." — Res, človeku ni dobro samemu biti, naredimo mu pomočnico, njemu podobno. Nato se takoj odpravi na stvarjenje drugega človeka.

Sveto pismo pravi, da je bog po slal Adamu trdno spanje in mu med tem vzel eno rebro, iz katerega je ustvaril Evo. Nekateri pa hočejo vedeti še več pa pravijo, da je takrat bog že porabil ves material, iz katerega je ustvarjal svet in da je prišel v zadrego, ko je Adamu obljubil družico, ker je bil tega mnenja, da je že vse vstvaril, kar je bilo potrebnega. Vendar pa svojemu otroku ni mogel odreči prve prošnje, zato je sklenil, da ista stvar mora priti na svet na vsak način, naj že bo, kar hoče.

Ko se je naredil mrak in je Adam zadrmlal, je bog stopil tiho v svojo delavnico in začel vstvarjati ženo. Vzel je snežno belino in rdečo kri — svilen nit in žametno kožico zrele marelice — dve zvezdi z nebeskega oboka — kačji strup, lisično zvijačo — pavovo gizdavost — našemljenost opično, mačjo potuhnenost in hudobijo nudičovo — blebetavost papagajvo — nestanovitnost aprilovih dni — drdanje mlinskih koles in petje slavčeve — spanje rajskih duhov in nasmehek angeljski — sladkost cukrove bilke in grenkoba pelinova — vse to je zmešal in iz tega naredil lepo punčko in ji dal ime Eva. Pohitel je do Adama in jo posadil zraven njega.

Ko se je prvi človek prebudil in zagledal zraven sebe obljubljeno družico, se je neznansko razveselil in se ni mogel nagledati njenih lepih oči, ki so se mu zdele dve zvezdici z nebeskega oboka — in se ni mogel načuditi njenemu lepemu obličju, ki je bilo belo in rdeče kot sneg in kri, občudoval

je njene goste svilene lase itd., pa šele, ko je začela govoriti, se mu je zdelo, da sliši slavčevo petje in ko se mu je nasmešnila, je vzkliknil od veselja. "Ljubi bog," kaj lepšega nisi mogel vstvariti — in veselja ni bilo ne konca ne kraja.

Minuli so trije dnevi in žena je bila vedno ljubka in prijazna proti možu, četrti dan pa sta prišla z besedami navskriž. S početka mu je le ugovarjala, potem se je začela razburjati in nazadnje mu je skočila v lase. — Od tega dne prvi človek ni več užival neskaljene sreče, včasih so se povrnil dnevi blaženega miru in medsebojne zaupnosti, pa niso trajali dolgo.

S tem pa Adam ni bil zadovoljen, šel je zopet k bogu, potožil mu je svojo nadlogo, toda bog ga zavrne, rekoč: Ljubi moj, tako si hotel imeti — sedaj pa imaš, zato potrpi!

"Oh, moj bog!" je jel jokaje tožiti Adam, "kaj pa si mi dal za ženo?" Mislil sem, da imam angelja za družico, imam pa škrteljna. Če jo nagovorim, mi obrne hrbet, če se smejam, se ona joka, če se jaz jokam, se ona smeje, če si želim miru in hočem počivati, blebota venomer — kakšna stvar je to — povej mi, ali si mi zato dal ženo, da me trpinči; vzemi jo nazaj; deni jo, kamor hočeš, samo reži me te nesreče, ako ne pa obupam.

Bogu se je usmilil ubogi mož, zapovedal je svojim služabnikom, naj gredo po žensko in naj jo zapro v temno luknjo, da se poboljša — in tako se je zgodilo.

Črez teden dni pa pride zopet Adam pred Večnega Očeta in mu reče: "Oče! Eno prošnjo imam do Tebe, pa me ne smeš kaznovati za mojo nestanovitnost."

Vsevedni bog je že bral na obrazu Adamovem, kaj hoče; zato muje po očetovsko zažugal s pristom, rekoč: "Nikar si ne želi ničesar, za kar bi ti bilo pozneje žal, ker vedi, da je to zadnja želja, ki ti jo izpolnim in se ne bo dala več izpremeniti!"

"Daj mi nazaj družico, ljubi bog," je začel tožiti Adam, odkar si mi jo vzel, mi ni več obstanka na svetu, vse je pustno; odkar ne čutim več njene mehke ročice na mojem vratu, neznan dolgčas me tare in če bo prav včasih razposajena, ji ne bom zameril, zadovoljen bom z vsem, samo da jo imam zopet pri sebi."

"Varuj se," pravi bog, "jaz ti jo zopet vrnem, ali nazaj je ne vzamem več — in moja ušesa bodo gluha za tvoje prošnje."

"Adam pa je zmešal z glavo, rekoč: "Ljubi bog, izmed dvehakrižev — vzamem manjšega — nosil ga bom — brez nje pa ne morem živeti!"

ZGODOVINA USTRELJENEGA RUSKEGA MINISTERSKEGA PREDSEDNIKA.

Že dolgo časa sem ni bilo iz Rusije nikakih krvavih poročil; bilo je kakor da je z podeljeno ustavo končan oni krvavi boj med absolutizmom in revolucionarnim prebivalstvom. Plehve, Sipjagin, Bobnikov in drugi reprezentanti absolutizma so padli kot žrtve atentatov, in odločujoči krogi so uvideli, da bo boj proti vedno naraščajoči ustavni akciji brezuspešen. In oficijelna Rusija je poklonila narodu ustavo in ustavodajno korporacijo dume. A ravno zgodovina te dume dokazuje, kako malo upošteva ju merodajni ruski krogi pomen in značaj ustave. Prva in

druga duma sta bili brez vsacega vzroka razpuščeni in to radi tega, ker sta hoteli res prevzeti značaj in pomen ustavne korporacije ter ne samo paradirati pred svetom. S tretjo — sedajno — rusko dumo ima vlada več sreče, ker si je znala pri volitvah pomagati. Minister-ski predsednik Stolypin, ki je načeloval že od leta 1903 ruski vladi je razpustil obe prejšnji dumi kar je povečalo njegov ugled na dvoru, a ruskemu narodu se je s temi svojimi odredbami pokazal kot reakcionarec enak svojim prednikom! In to je bil tudi pokojni Stolypin v resnici. Neizprosen nasprotnik vsakega naprednega, svojnobodnega pokreta je znal v dumi in v javnosti preprečiti vse ono, česar si želi svobode žejen dober ruski narod! V zadnjem času pa je prišel tudi s to svojo tretjo dumo v konflikt v debati o zemstvih. Duma mu je takorekoč izrekla nezaupnico, a Peter Arkadijevič Stolypin se je smejal vsemu, vse je govorilo da se bližajo zadnji dnevi njegove moči. A oficijelna Rusija je mislila in dokazala baš nasprotno. Car Miklavž je sprejel svojega ministerskega predsednika z največjo prijaznostjo in naklonjenostjo, ter mu izrekel svoje popolno zaupanje. — Stolypinovo stališče je bilo na ta način trdnješ nego prej!

A ker oficijelna Rusija ni hotela odpraviti zla, ki ubija Rusijo, predramila se je zopet duša naroda in tako je prišlo do krvavega uboja v Kijevskem gledališču! V sami navzočnosti carja in njegovih otrok je član teroristične stranke, Bagrev streljal na Stolypina in ga usmrtil. Ta atentat je dokaz, da v Rusiji še ni davno končan boj med absolutizmom, ki se skriva pod krinko ruske ustave, med reakcijo in ruskim narodom, ki želi svobode, oddiha napredka po tolikih stoletjih robstva!

Tu pa podamo malo biografije samega ustreljenega tirana:

Peter Arkadijevič Stolypin je sin junaka izpred Sebastopola; Arkadija Stolypina in je bil rojen leta 1863. Posvetil se je pravniskim študijam ter vstopil leta 1884 kot uradnik v ministristvo. Po preteku malo časa je bil dodeljen notranjemu ministristvu. Leta 1888 se je preselil v gubernijo Kovno, kjer ima njegova rodbina velika posestva in je bil kmalu imenovan za okrožnega plemiškega maršala v guberniji Kovno. Leta 1902 je bil imenovan za guvernerja v Grodnem, ter si je kot tak položil temelj za svojo poznejšo priljubljenost med ljudstvom. Bil je vedno človek liberalnega mišljenja, v kolikor je mogoče govoriti v Rusiji o liberalnosti. Leta 1903 je bil imenovan za guvernerja v Saratovu. Prišli so dnevi revolucije in Stolypin se je pokazal moza železne energije, ki je zatrl revolucijo, če je bilo treba, tudi s krutostjo. To mu je napravilo mnogo sovražnikov, zlasti ker se ni oziral niti na stan, niti na inteligenco ljudi, ki so jih pripeljali pred njega in so bili na sumu kot revolucionarji. Umljivo je, da se je zgodila takrat marsikomu krivica. Stolypin pa se ni oziral na to, ker je imel pred seboj edini cilj, napraviti mir. Tako je v mestecu Bolačovu dal razgnati neko zdravniško zborovanje z vojaštvom in je tekla takrat tudi kri. Krvavi dogodki v Bolačovu so prišli pozneje pred duno. Leta 1906 je bil poklican Stolypin kot notranji minister v kabinet Goremykin in je postal po odstopu Goremykina ministerski predsednik. Sedaj je začela krvava doba na Ruskem. Proti teroristom je nastopal z brezprimerno krutostjo in justifikacije, izvršene od takozvanih zemskih sodišč, so bile na dnevnem redu, množili so se pa tudi umori guvernerjev in visokih uradnikov. Bila je to vojna med Stolypinom in teroristi. 25. avgust 1906 je bil odločilen dan. Dva terorista sta si vedela izposlovati, kot orožniška častnika preoblečena, pristop v njegovo palačo ter sta položila tam bombe, ki so provzročile strahovito nesrečo. Stolypin sam ni bil ranjen, njegov sin in njegova hčerka pa sta bila zelo težko ranjena. Sina so zdravniki sicer rešili, da ni ostal za vse svoje življenje pobačljene, hčerki pa so morali odrezati obe nogi.

To je mučno vplivalo na Stolypina in imelo za posledico tudi, da je v svojem političnem stremeljenju napel druge strune. Strelj je hotel vsako opozicijo in se je posluževal sredstev, ki jih ne more-

mo imenovati več liberalna. Prvo, kar je storil, je bilo, da je z vso strogostjo nastopal proti opozičionalnemu časopisju. Postal pa je tudi oseben in v nekaterih pogledih reakcionaren ter je zlasti skušal spraviti v vplivne državne službe ljudi iz svojega sorodstva, kar mu je napravilo mnogo sovražnikov in je bilo povod neprestanim intrigam na dvoru proti njemu. Ponovno so prihajale med svet vesti, da je padel v nemilost pri carju in da je njegovo stališče omajano. Zlasti hudo mu je nasprotval senat. Hudo omajala je njegovo stališče njegova predloga o zemstvih, ki jo je prinesel letošnjo pomlad. Po vzoru notranje-ruskim gubernij je hotel ustvariti tudi v južnih in zapadnih gubernijah zemstva, to so samoupravne skupine, ki bi se dale primerjati v nekaterih ozirih v avstr. deželnim zbori. Na posebno hud odpor je zadel pri Poljakih. Prej pravičen celo proti židom, je videl sedaj v Poljakih državi nevaren element in je bil mnenja, da izhaja teroristično gibanje s Poljskega. Nasprotovala sta mu zlasti Witte in Durnovo. Njegova predloga je padla v senatu, nakar je poslal Stolypin senat in duno na počitnice z namenom, da okrorira nova zemstva, kar je deloma tudi izvršil letošnje poletje.

TO SO ŽIVELI!

Tudi najsijajnejši med današnjimi banketi so prava pogoščenja revežev v primeri z banketi in pojedinami starih časov. Ne bomo segali v dobo paganskih Rimljanov, ki so bili požeruhi pijanci in razuzdanci najhujše vrste. Že pogled v dobo, ko je cvetelo krščanstvo najbujnejše, ko je bila katoliška cerkev na vrhuncu, bo zadostoval.

Tajni kuhar papeža Pija V. je zapustil jako poučne zapiske o takratnih požitjih. Povabljeni so sedeli po osem do deset ur za mizo in jedli ter pili, da jih je kar razganjalo. Meseca junija 1473. je kardinal San Vito priredil na čast Eleonori Aragonski pojedino, ki je trajala devet ur. To pa ni bilo še nič v primeri s pojedinami na sveti dan in na velikonočno nedeljo; ta dva dni so trajale pojedine od 11. dopoldne do 8. zjutraj, namreč do prve mase.

Znameniti italijanski kuhar Kristoforo di Messisbugo je izdal leta 1617. v Benetkah obširno knjigo, v kateri med drugimi pojedinami popisuje tudi veliskonsko slavlje, katero je priredil kardinal ferrarski don Ippolito Este na čast svojemu bratu Ereole I. Povabljenih je bilo 54 imenitnih gospodov in gospe in prišlo je na mizo 291 različnih jedi ter 15 figur iz sladkornja. Pred obedom je bila predstava neke pastirske igre, potem pa je šla družba v obednico. Messer Kristoforo piše: "Naprej so korakali štirje muziki in potem osem nagih plesalk, za povabljenici pa zopet štirje muzikantje in osem plesalk. Med posameznimi jedili so nage plesalke nastopale na posebnem odru in izvajale različne ples. Obed je trajal 11 ur. Spilo se je 102 vrča najboljših vin. Pojedina se je končala z bakana-lom."

To so najbolj značilni stavki iz Kristoforovega poročila o tem slavlju. Omeniti je, da je po tem poročilu slikana znana slika, ki je bila že reproducirana v vseh mogočih listih, in ki kaže na prestolu sedečega starega kardinala, pred katerim plešejo nage deklice, dočim popiva in se poljublja okrog velike obložene mize zbrana družba gospodov in dam. E, kardinali so znali dobro živeti!

Starem uprijatelju, ki se je v dolgih letih izkazal, je treba ohraniti zvestobo. Kdor trpi za nadležnim prehladom, naj ne poskuša vsa mogoča in nemogoča sredstva, ampak naj si preskrbi takoj pristni "Pain Expeller". Naj se drgne z njim krepko po vratu, prsih ter stopalih in takoj bo dobro. Pain Expeller se lahko dobi v Ameriki po vseh lekarnah za 25 centov steklenica. Treba pa je paziti, da se dobi pristnega z varstveno znamko s sidrom.

IŠČEM svojega brata Andreja Mave. Sedaj se nahaja nekje v Minnesota. Za njegov naslov bi ral zvedel Ivan Mave, 201 — 4th St., Barberton, Ohio.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUTEJO IZ NEW YORKA:

Argentina ... 11. Oktobra 1911 Oceania ... 8. Novembra 1911
 M Washington 28. Okt. 1911

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovane pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp's Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
 2 Washington St., New York, N. Y.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM

POHIŠTVOM

1907 Blue Island Ave., Chicago

TELEFON CANAL 955.

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
 od 8.—10. ure popoldne
 od 1.—3. ure popoldne
 od 6.—3:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
 814 Ashland Ave.:
 od 4.—5. popoldne.
 Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav tujnih slučajih.
 DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Ako hočeš zadnje mode,
 največjo izbiro in naj-
 nižje cene

v deških in moških oble-
 kah in površnih suknjah,
 obišči

THE
ATLAS
 CLOTHING®

Vogal Blue Island Avenue in 18ta cesta.

Odprto vsak večer, izvzemši srdo in
 petek do 9 ure.

Odprto v nedejo dopoldne.

Moške obleke in suknje od \$5 00
 do 25.00.

Deške obleke in suknje od \$2.00
 do 15.00.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo
 iz českega hmelja in izbranega ječmena.

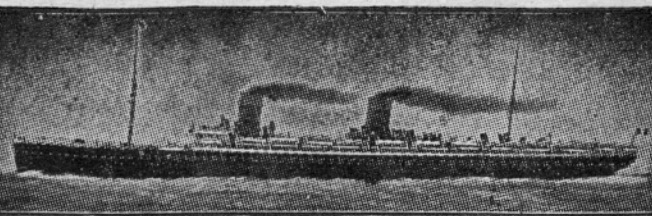
LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža piyo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti
 mi te bomo zadovoljili.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

Compagnie Generale Transatlantique

Potniki tretje-
 ga razreda do-
 bivajo brez
 plačno hrane
 na parnikih
 družbe. Snažne
 postelje, vino,
 dobro brano in
 razna mesna
 jedila.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
 La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
 La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP
 Chicago, nov parnik 9500 HP
 Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City
 PARNIKI ODPLUJEJO VSAK ČETRTEK.

Glavni zastop na 19 State St. New York. MAURICE W. KOZMINSKI
 glavni zastopnik za zapad. na 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill

DOPISI.

Trestle, Pa.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Zanimivo je bilo čitati v Glas Slobode o knjigi, ki so jo izdali na Kranjskem "slovenski" klerikalci, in katere oceno je prinesel tist "Jutro" in po njem naš delavski list Glas Slobode. Pa ne mislite g. urednik, da je omenjena knjiga o "Marijinih sanjah in raznih čudežih", samo na Kranjskem kolportiravana — o ne!

V Trestle, Pa. U. S. of America, sem našel pri verni slovenski družini — omenjeno knjigo in mislil sem, da padem vznak, če ne kar v "božji žlak"!

Pridem, kmalu po tistem, ko sem prečital zanimivost v Gl. Sv., v neko tukajšno slovensko kočjo, in ma mizi je bila položena v dušno hrano ubornim stanovalecem — omenjena "knjiga".

Prelistan list, dva, intakodalje, in v resnici dognal, da ni knjiga nič drugega, kot imenovani farški humbug v vsej svoji sramoti in nagoti in lažnjivosti in zaslepljevanju ubogege poneumnjenega slovenskega naroda. In še v Ameriko so je odprli pot — čez Ocean! Kdo neki?

Ko čitam, čitam mi so se kar lasje ježili na glavi. Prvič je knjiga pisana v tako grozni slovenščini, da bi si je ne mogel največji poet in fantast take izmisliti. Celo mladjarščina s turškimi besedami je častno zastopana. Pa jo ja ni spisal "za dobri slovenski narod", kakr dr. Evangelist Lampe, minist. Kranjske dežele, ali celo sam prežvišeni vladika ljubljanski, ki se je z svojo rdečo "knjigo" proslavil na veke vekov!!

Nervozen čitam knjigo in tužne prebivalce še bolj tužne in revne kočje prašam, če še kaj drugega čitajo zraven teh "Marijinih sanj". Odgovore mi, da je še tega preveč za "brati", da jim pa jaz raje povem, (to me je prašala stara tercijalka), kje bi se dobila kaka tiskarna — da bi se dala imenovana "grozna učena" in fajn knjiga (bukle se je izrazila, op. pis.) — ponatisniti in razprodati med slovenskim narodom v Ameriki! Pri tem zadnjem stavku sem pa v resnici mislil, da me zadene kaka "božja štrafenga", kar naravnost iz pekla! — Na kaj vse ljudje pridejo! Kje je vir te fenomenalne ideje? Vrag ve.

Taka neumnost je vzeta pri narodu kot "božji žegen za hišo" — dobri knjigi pa zapro duri. Smo pač še le (!) v XX. stoletju.

Povedati sem hotel ženi, kakšen humbug čita, kakšno neresnico hrani v svoji pošteni koči — toda, bi vse to kaj pomagalo, bi kaj zaleglo, je to sploh mogoče, da bi se ljudi obrnili od praznoverja ljudi v tem porojenih?

Dal bože!
Vas lepo pozdravlja
Agitator svobodne misli.

Cleveland, O.

G. urednik! —

Cleveland je postal bolj pozabljen naselbina, čeprav je vsak dan polno novih novic — a se jih slovenskim listom ne poroča in se en na drugega zanaša, "da bo kaj spisal". Ker ste že prejeli poročali o smrti našega ljubljenskega Louis Lausche, po katerem žaluje vsa slovenska naselbina, kar je posebno pokazal nad vse lep pogreb, nebroj vencev, mokre oči, in lepo petje "Triglavčanov", ki so z tem izkazali pokojnemu svojemu tovarišu zadnjo čast in zvestobo do groba.

Pa se bom danes poprijel v svojem "pisanju" raje splošnih klevlandskih novosti. Mesto, oz. St. Clair, je zapustilo mnogo rojakov in rojakinj, in nam je po njih prav dolg čas. Povprečno je v naselbini še dobro in obstoj rojakov zagotovljen. Da bi se pa naši rojaki tudi lahko bolj brigali za kulturne zavode v Clevelandu, posebno za "Čitalnico, Sokola in dramatik", bi bilo le želeti in za pohvaliti. Če se ozrem po uspehih, ki jih je rodila ravno Slov. narodna čitalnica v Clevelandu, so veliki in na prvi pogled v resnici sijajni. Kar je res naprednjakov in svobodomiselcev v Clevelandu, se shaja v Čitalnici, kjer so katerikoli na dnevnem redu debate, ki bi jih bilo vredno zabeležiti in poslati v predale Glas Slobode. Moralni, kakor gmojni uspehi Čitalnice so lepi in mnogo sadu in upa obetajoči, v prid vsakomur, kdor je ali hoče postati "Čitalničar". Ne le, da ima Čitalnica vse slo-

venske časopise ameriške, kakor tudi vse bolj imenitne starokrajške, in revije znanstva, poezije in sociologije, temveč tudi lepo zbirko najinteresnejših in poučnih slovenskih knjig. Saj je pa tudi vsak Slovenec, ki pride v Cleveland, v prvo opozorjen na naš najlepši izobraževalni zavod: Slovensko narodno čitalnico.

Pa tudi ljudska knjižnica in čitalnica na St. Clair in vogal Wilson avenue, je od Slovencev najbolj obiskana. V angleški statistiki o izposojevanju knjig so po narodnosti in (to v angleškem zavodu), za 30 odstotkov Slovenci naprej od vseh drugih narodnosti: celo Nemci so grozno zaostali za Slovenci. To imenujem jaz napredek.

Z prihajajočo zimo smo se začeli že zopet obračati po dvoranih. Nekateri se že komaj vesele na ples in razne veselice, drugi zopet na bolj redno telovadje v goriških prostorih, mnogi bi radi se učili slovenskega umetniškega in koncertnega, solo in zboru petja, mnogih najsrčnejša želja pa je: gledališke igre. Brez gledaliških iger pa res nič ni! Društvo "Lunder-Adamič" bo prvo začelo z igro "Domen" izpod peresa pisatelja Kersnika. Društvo "Triglav" še ni izdalo javnosti, katero igro bo igralo kot reprizo, "Slov. Sokol" je par kar poskočil na gledališni tragedijo — "Mladost", predstavljena iz nemškega in last prevoda "Slovenskega gledališke ljubljanskega", kateri nad vse spoštovani zavod, oz. g. ravnatelj Fr. Govekar, je tudi preskrbel in ustregel prošnji Sokola klevlandskega, da dobi ta, to nad vse moderno tragedijo ali dramo iz resničnega vsakdanjega življenja, tudi na klevlandski gledališki oder, kar je zabeležiti kot velik uspeh režije dramatičnega odseka "Slov. Sokola" v Clevelandu. "Mladost" je v resnici nad vse pretresujoča drama, ki sloni na polnoma moderni podlagi in ki je imela v Berlinu, Dunaju in v Ljubljani, velikanski uspeh. Radi prostora, sem danes opustil, da bi v kratkih besedah povedal vsebino te igre, in sem raje odložil za drugo, da potem toliko obširneje in popolnejše izgovorim vsebino "Mladosti".

Ker "Mladost" (že sam nadpis daje upanja velikega presenečenja), zahteva težkih vlog, nadarjenosti, psihijatrije in dušnega izvajanja igralca kot igralke, je režiser se moral na to ozirati posebno in uloge oddati najboljšim igralcem dramatičnega odseka Slov. Sokola, ker, igra, oz. posameznih igralcev vloge so tako težke in trudapolne, da bo šteti kot triumf slovenske dramatike v Clevelandu, če bo ta igra uspela, kot si je režiserstvo želi, in kot igra in pisatelj sama zahtevata.

Naj omenim le tri igralce v katerih rokah so glavne vloge. Na prvem mestu naša stara gledališka znanca g. Antonija Grdina, ki ima v "Mladosti" prvo glavno ljubinsko ulogo; od g. pa Armbruster in Belaj. Prvi kot igralec tragičnih težkih značajev, kot tudi sposoben karakterni igralec; Belaj nasprotno je v svoji marljivosti in ljubezni do odra se povspel na lepo višino igralca v ulogah junaških ljubincev.

Sploh pa nastopijo tudi v drugih ulogah najboljše sposobne moči, ki si jih je le želeli. Uspeh mora biti velik. Slov. Sokol je z "Mladostjo" vrgel — kočke — na mizo!

Drugič pa malo več o vsebini igre in tudi še kako drugo skrivnost izza klevlandskih teatralnih kulis, ki naj bi zanimala ne le v prvi vrsti čitatelje v Clevelandu, temveč vse tiste, ki jim je mar napredek največje slovenske naselbine v Ameriki.

Gromoviti "Na zdar!"
"Čitalničar".

Joliet, Ill.

Gp. urednik Gl. Sv.: —

Več dopisov sem že poslal v uredništvo Gl. Slobode, a vse ste mi zavrgli — stran enega v predzadnji številki, ker so se tikali močne K. S. Katoliške Jednote. Poznam pa tudi motive, ki so Vas k temu napeljali, da ste odklonili tudi najmanjši prostorček za K. S. K. J. No, meni je bilo prav, žal le časa in papirja, ki sem ga s tem zamudil. Ker so se pa tako sedaj razmere spremenile, apeliram na Vas g. urednik, da v interesu prave slovenske stvari saj sedaj v času konvencije v So. Chicagi, K.

S. K. J. pripusti to majhno, a z ozirom na vsebino, zanimivo poročilo.

Več slovenskih listov, izmed teh posebno "Gl. Naroda", in "Clevelandska Amerika" so pripomogli, da se konvencija vrši, ne po Nemaničevem tiranstvu in absolutizmu, v Joliet, temveč v So. Chicagi, Ill. Ko se je zoznalo ob 8 uri zvečer, v ponedeljek, da so delegati, 72 po številu — zmagali nad Nemaničem, ni bilo veselja ne konca ne kraja, ker v prvi vrsti se je šlo za to, bo konvencija tam, kamor jo je določila zadnja konvencija, t. j. v So. Chicagi, ali se bo vršila tam, kamor je zaupal samovoljno predsednik Nemanič.

Delegatje (pa ne vsi) so obračunali kolikortoliko z starim bosom, in so mu s tem, da so sklenili vkljub Nemaniču, da se mora konvencija vršiti v So. Chicagi, nje, mu, Nemaniču izrekli največjo brčo in nezaupnico. Delalo se je tudi nato, da se izvoli posebnega predsednika, ki naj bi vodil konvencijo v So. Chicagi. No, do tega ni prišlo — ker ni moglo priti, ker je pri prvem sestanku vladalo največje nasilje, kar ga zamore rabita kak predsednik kake jednote. (O tem poročam v prihodnji izdaji v posebnem članku, op. pisca.)

Pri tem velikem sporu se imamo tudi mi v "Zvezi" mnogo za učiti, kako in kaj mislimo, to, že ob priliki povem. Da je pa prišlo do tako velikega razpora v katoliški slovenski jednoti, je le značilno za vse v splošnem. Tako n. pr. je šel boj za sprejetje suspendiranih članov, kjer se ni suspendovaneem niti pustilo do besede, da bi se zagovarjali! Nek g. Cvetkovič iz New Yorka je bil suspendovan za dva meseca (ravno v času zborovanja seveda!) na podlagi denuncijanskih pisem nekega gg. Burgerja in Kazimirja Zakrajščka. Ko je g. Cvetkovič pri prvi posvetovalni seji ustal in rekel, da se še na smrt obsojenemu pusti zadnjo besedo zagovora, in da ga on zahteva v imenu društva, ki ga je nalašč poslalo iz New Yorka sem, mu je tiran Nemanič kratkoma odgovoril, da je on, g. Cvetkovič, v takem tonu namreč govori ta star ameriški "civiliziranec", javno se izrekel, da je "socijalist"! (Pa ni povedal Nemanič, če krščanski socijalist, ali socijal demokrat!)

G. Cvetkovič je hotel vporekati, a vse zaman — besede ni dobil — in basta!! Samovoljno je torej Nemanič prepričal, da ni bil g. Cvetkovič sprejet. (Danes, 4. okt. smo dobili brzojavno poročilo, da je g. Cvetkovič, kakor tudi vsi drugi suspendovanci, zopet sprejeti v Jednoto, op. ured.)

Take in enake tiranije so pa na Nemaničev konvenciji na dnevnem redu, in v toliko večji triumpf je šteti to, da z vso svojo oblastjo, denarjem, zavezniki in s pomočjo policije — ni zmagal nad zastopniki naroda! Značilno je tudi to, da so po seji v Joliet, takoj vsi delegatje, 72 po številu, zapustili to smradljivo mesto, ne da bi tudi nikol pustili v kakem slovenskem saloonu, ali kako drugače se pustili eiganiti od joliet-ske prestolice. Pač fin paper za vse tiste, ki jim gre to na vest!

Nemanič je v Joliet propadel z eno nogo, če mu delegatje v So. Chicagi spodbijejo še drugo, pojemo lahko že danes Amen njegovi slavi. Tako je prav! —c—

Drugače danes.

Stari ljudje nam pripovedujejo kako so bili vsi vedno zdravi, močni in polni življenja, in kako se niso menili za male bolečine ali lahke bolezni. Kakšen razloček nekaj danes! Njihove šege in pot življenja je bila drugačna, lahko rečemo, živeli so komodno. Živel so mnogo več na prostem, v svežem zraku in niso poznali skoro nobenega razburjenja. Danes je to vse drugače. Mi živimo v letu nerazvorne hitrosti in razburljivosti; mi jemo in pijemo, kar naš sistem ne more prebaviti in si tako ruiniramo svoje zdravje vido-ma. Držati bi morali naše telo in cel sistem v čistosti z tem, da rabimo Trinerjevo zdravilno grenko vino. Ono ne bo samo izčistilo naše telo, ga bo tudi poživilo, in u-redilo našo oddajo in prebavo, izčistilo kri in odpravilo zabasnost in vse druge težkoče. Za dobiti v lekarniških prostorih, Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

50,000 KNJIZIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, reumatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabada denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemidoma pošlemo in bodite uverjeni da o-zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlite.

Ime.....

Pošta..... Država.....

Prvi znak jetike.

Jetika, ta grozna morilka umori tisoče ljudi vsako leto, in ni ozdravljiva, če se jo ne začne zdraviti takoj ob pojavu. Vsi zdravniki si izrekajo, da se jo ozdravi, če se zdravljenje začne ob času?

Eno od prvih znamenj pojava jetike je:

BLEDA BARVA.

Taka bledota se na ljudeh hitro zapazi, seveda nobeden noče niti misliti, da je to znamenje jetike. Bledi ljudje vejo, ali bi morali vedeti, da je njihova kri iz ustroja, da ne vsebuje dovolj množine malih rdečih teles, kateri so krvi potrebna, da dá človeku potrebno moč in gorkoto in zdravje. Koža začne počasi zgubavati svojo prejšnjo barvo in postane bleda, rumena ali siva. Živci in glidi v svoji moči padejo, želodec noče več delovati, sploh celo telo gre počasi navzdol. Postane potreba, da se pridobi telesu nove, zdravje krvi — čisto, rdečo kri, — ampak to se ne more pričakovati od želodca, ki ne dobi dovolj zdrave hrane in dokler niso vse slabe tvarine odstranjene in še le potem je za pričakovati, da se začne slaba kri spreminjati v dobro kri. Mi vemo samo eno pomoč, ki je v stanu to spreobrniti v krvi povzročiti. To je:

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Ta pripomoček je narejen iz bogatega, rdečega vina in naravnih želišč, najpazljivejše preiskan in da najboljši dobiček telesu, želodcu in bo zopet vse organe privedlo v naravno redno delovanje. Ti boš zopet lahko jedel in tudi lahko prebaval svojo hrano. Tvoja kri bo postala zopet čista in močna. Tvoja barva obraza bo postala zopet zdrava in sprejela naravno obliko. In naj bo vzrok tvoji bleđati kakršen že, rabi le vedno za odpravo Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

Zguba teka,
Neredna prebava,
Slab počutek po jedi,
Nenavadni krči,
Vroč glavobol,
Trganje po glidih,
Zaprte in krči,
Zguba moči,
Zguba energije,
Nekatere ženske bolezni in bljuvanje.

je le nekaj bolezni, ki se odpravijo z pitjem Trinerjevega zdravilnega am. grenkega vina. To zdravilo je dobilo zlato kolajno na razstavi l. 1909 v Seattle, zlato kolajno in grand prixe (najvišje odlikovanje) na razstavi v Londonu in Bruselju leta 1911.

V PRODAJALNAH, GOSTILNAH IN LEKARNAH.

JOS. TRINER

Kemični laboratorij

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljšje.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovnice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Dobra Unijska Gostilna, kjer se

mrzel in gorak prigrizek. Jos. S. Stastny

veliká Dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

2005 Blue Island Ave.

J. F. HALLER

GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji. Tel. Canal 8066.

2103 Blue Island Av. cor. 21 St.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sve-

že Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

2348 Blue Island Ave. Chicago.

AMERIŠKA DRŽAVNA BANKA.

(Pod državnem nadzorstvom.)

1825-1827 Blue Island Avenue

vogal Loomis St. Chicago, Ill.

Kapital in preostanek \$350.000 00

Plačujemo po 3% od vloženega denar a Pošljamo denar na vse dele sveta. Oddajamo hranilne predale.

Uradne ure: Od 8:30 jutro do 5:30 zvečer

V soboto: Od 8:30 " " 9 ure zvečer

V nedeljo Od 9 " " 12 o pol dne.

JAN KAREL,

predsednik.

J. F. STEPINA,

blagajnik.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

RAZNO IN DRUGO

Nov komet na nebu. Novi komet, ki ga je izsledil zvezdoslovec dr. William R. Brooks in ga po sebi imenoval, prihaja vedno bližje zemlji in se ga bo pri jasnem vremenu lahko videlo vsako noč skozi več tednov.

Prst božji. Papežev osebni list, "Osservatore Romano" je ne le silno pobožen, temveč tudi skrajno babjeveren list. V neki zadnjih številkih piše med drugim: "Protiklerikalci (namreč italijanski) so se pregrešili s tem, da so hoteli proslaviti jubilejno leto 1911. Pregrešili so se zoper boga in papeža, da si pridobijo naklonjenost zločincev vsega sveta. Ali vsa stvar je izpadla drugače: nalezljive bolezni silne elementarne katastrofe, milioni, ki so jih pogoltnili morski valovi in naposled Verbicaro so dokaz roke Gospodove . . ." — Ne glede, da je potrebna precejšnja porejla gluposti za tako bedasto trditev, prav gotovo smrtno greši, kdor podtika usmiljenemu krščanskemu bogu tako nizko maščevalnost.

Trnjeva pot inženirja Richterja. Napram dopisniku "Viitorul" se je inženir Richter izrazil, da je tekom svojega bivanja med roparji izgubil sluh. Na svoje desno uho je dočela oglušil vsled neprestanih muk, ki jih je moral v kazen pretrpeti od roparjev. Takoj, ko so ga ujeli, so mu zamašili ušesa z bombaževino in prepovedali odstraniti zamaške. Trpel je silne muke in po nekoliko dneh je skušal odstraniti bombaževino iz ušes. To se mu je posrečilo tekom noči na desnem ušesu. Ali drugega dne je moral Richter prestati neznozne muke vsled te samovoljnosti. Roparji so ga zvezali. Zvezanega so še pritiskali ob steno svoje jame in eden izmed njih je na to položil na Richterja desno uho trombo, skozi katero je trobil toliko časa in tako močno, da mu je počila ušesna mrenica. Nato so ga oprostili in mu smeje sporočili, da se bo zgodilo isto z levim ušesom, če se ne bo pokoril njihovim poveljem.

Aviatik zgorel. Iz Huelve (na Španskem) poročajo: Francoski letalec Leforestier je padel dne 4. m. m. iz zraka 80 metrov globoko. Letalni stroj se je vnel, pa so našli truplo popolnoma ogorelo.

Usoda vojaškega begunca. Pred štirimi leti je pobegnil od vojakov 27letni Franc Černy, doma na Češkem. Prišel je srečno v Tanger, kjer je vstopil med vstaše, ki so se vojevali pod vodstvom Mete Hafid paše proti Francozom. Ko so Francozi razkropili Hafidovo vstaško četo, je prestopil Černy k Palina paši. To četo pa so Francozi zajeli in Černy je bil obsojen z drugimi vstaši v smrt. Prosil je pomoči pri avstrijskem poslanstvu v Tangerju. S pomočjo tega je bil pomiloščen, vendar se je moral vrniti domov. Dospel je kakor poročila "Bilancia", s parnikom "Ziehy" v Reko.

Bestialno maščevanje nad vajencem. Iz Milana poročajo: Pri tvrdki Pivaroni in Lunghi je bil 16letni brat lastnika Pivaronija v pisarni kot vajenec. Bil je malo priden in Lunghi ga je zaradi tega večkrat okrutno kaznoval. Dne 30. avgusta pa ga je dal sleči do spodnjih hlač in z mnogimi vrvmi privezati ob steber v pisarni. Okrog vratu mu je dal debelo žico, katero je Lunghi sam pričvrstil s kleščami. Nato je odšel in se vso noč ni brigal za fanta. Zjutraj so našli fanta z grozno izbuljenimi očmi mrtvega. Zdravnik je konstatiral, da je bil fant tako zvezan, da bi se že vsled tega lahko razlagala smrt. Mogoče pa je tudi, da ga je zadavila žica, ali pa da je poginil od lakote ker dan poprej ni dobil nobene jedi. Morilec je pobegnil, pozneje pa se je zgledal pri policiji.

Ali je prostornejši pek el ali nebesa? To se da prav lahko izračunati, ker nam je dal vse podatke "Slovenec" z dne 4. septembra t. l., št. 202, ki pravi, da je na svetu vseh ljudi 1561 milij. Kristjani, (ne katoličani) pa samo 618 milijonov. Ker je pa tudi med kristjani več kot polovica grešnikov, oziroma takih, ki umro v smrtnem grehu in ker brez krsta ne more biti nihče izveličan, pride v nebesa komaj 310 milijonov ljudi, to je komaj 20% = 1-5 vseh ljudi. — Pekel mora biti potemtakem štiri-krat tako velik kakor nebesa. Pri tem smo pa še računali, da pride

jo, če že ne katoliški duhovniki, vsaj vsi liberalci v nebesa.

Ameriški trustovci v ječi. Prvičkrat se je dne 16. avgusta t. l. v New Yorku zgodilo, da so morali ameriški kapitalisti za tri mesece v ječo zaradi kršenja zakona o trustih. Grešniki sicer niso bili veliki milijarderji a la Rockefeller, bili pa so ničmanj nesimpatični trustovci: trgovci s kuretinami in gosmi, trinajst oseb, ki so tvorili trust. Še zanimivejše je, da temelji sodba na starem zakonu iz leta 1889, čegar določila pa so se tekom časa že skoro pozabila. Ta zakon ima namen preganjati zveze, ki bi zatirale svobodno konkurenco. Obsojeni trustovci so z umazanimi podkupljenjem in drugimi nedopustnimi sredstvi monopolizirali novjorški kuretinski trg, da so lažje samovoljno diktirali tržne cene.

Etna. Škoda, ki ga je že napravila lava, ki se zlija iz 30 razpok v ognjeniku, znaša že sedaj več mil. dol. — Lava se pomika tudi proti mestu Castiglione. Vsi prebivalci so pobegnili. Pričakovati je, da zalije in uniči žareča lava ta kraj že v par urah. Glavni tok lave se bliža s precejšno hitrostjo reki Alcantra. Observatorij na Etni je skoro popolnoma razdejano. Število bežečih raste od dne do dne.

Kako daleč gre duhovski fanatizem. V Föloesu na Ogrskem je prepovedal fanatični ortodoksni rabiner vsem židovskim ženam vstop v sinagogo, če si ne dajo odrezati las. Ta odredba fanatičnega židovskega duhovnika je imela za posledico nešteto družinskih sporov, škandalov in celo tožeb na razporek.

Bivši šah obtožen, ker ni plačal sočivja. Pred okrajno sodnijo v Badenu imajo sledeči "spomin" na bivšega šaha Mohameda Alija: "Mohamed Ali, bivši šah Perzije, tukaj imenovan gospod Chalil, stanujoč v Rainerjevi ulici št. 4, čigar bivališče je sedaj neznan, je tožen od Magdalene Lutz, trgovke z mešanim blagom za 75 K 92 h. Za kuratorja njegovih pravic je imenovan dr. Ernest Bausek, ki ga bo v omenjeni pravni zadevi toliko časa zastopal na njegovo nevarnost in stroške, dokler se sam ne prijavi sodišču ali ne imenuje svojega zastopnika.

Drzen cerkveni rop. V mestecu Castelvachio v italijanski pokrajini Aquila se je te dni dogodil drzen cerkveni rop. Iz tamošnje stare cerkve je bilo na zvit način odnešenih mnogo zelo starih dragocenosti. Tatovi so pokradli zlat kelih iz petnajstega stoletja in še veliko drugih dragocenosti, a so bili na kolodvoru, preden so mogli s svojim plenom zbežati, še pravočasno prijeti. Tatovom je pri delu pomagal tudi kapucin.

Vklenjeni orožniki. — V neki francoski vasi blizu mesta Toulouse so orožniki zalotili v kavarni kvartopirce pri hazardni igri. Ti pa se niso hoteli udati varuhom postave, ampak so urno planili na orožnike, jih podrli na tla, razorožili, zvezali, zaprli vrata in jih zvezane pustili tam ležati do prihodnjega dne. Še le gostilničar jih je oprostil. Tako je bila enkrat vkljenjena sveta Hermaderd.

Zloraba vere pri volitvah. Tudi Kristov križ se je pri zadnjih avstrijskih državnozborskih volitvah zlorabljal za "zmago" krščanskih kandidatov. — Na Nižje Avstrijskem v Mistelbachu je duhovščina na velik križ pred cerkvijo nabila tablico: "Prosim glasov na dr. Gessmanna." — Lepa in dostojna volilna borba! — Gessmann je pa vendar propadel.

Košnja otave in suša. Kmetovalci v ljubljanski okolici vozijo zdaj domu posušeno otavo. Na otavi se vidi — suša. Otave je na tla in je na pol rujava, kot bi bilo ožgana. Kak razloček s senom o Kresu! Klerikalci pa delajo kupčije z mrvo med tem, ko je kmetu skoraj že primanjkuje! Na eni strani kriče, da pospešujejo govejorejo, na drugi strani pa kmetu zapeljujejo v neumne kupčije s senom! To so varuhi svojih žepov ne pa kmetovskih interesov, ti ljudje tam pri "Gospodarski zvezi!"

Krvavi spopadi med češkimi in nemškimi vojniki. Iz Inomosta se poročajo: V Cortini na Tirolskem so se vršili zadnje dni vojaški manevri pod vodstvom nadvojvode Evgena. 1. sept. je prišlo na ulici med nemškimi in češkimi vojniki do krvavih spopadov. Le z veliko težavo se je posrečilo na-

praviti mir. Ko so kmalu nato odšli obe skupini v gostilno, je nastala praveca bitka. Izviti so pričeli, kakor vedno Nemci, ki sta takoj napadli Čeha z bajoneti. Čehi so reagirali, 32 vojakov je ranjenih. Kompanija vojakov je aretirala vse pretepače.

Judovski jezik ni občevalen jezik. Tako je na pritožbo galiških Judov, ki so pri ljudskem štetju vpisali judovski za svoj občevalni jezik in bili zato kaznovani, razsodilo državno sodišče. Razsodbo je utemeljilo s tem, da je takozvani judovski jezik le neke vrste krajevni jezik, narečje, ki ga ne govore niti vsi avstrijski Judje.

Izposojevalnica moških. V Nizzi je ustanovil ondotni magistrat "izposojevalnico moških". Ker se namreč v zadnjem času ne trpi v kavarnah Nizze nič več dostojnih žensk brez moškega spremstva, je postala v Nizzi seveda potreba po moških, ki bi se mogli izposoditi za kako uro. — Mestna uprava ima za dame moške vedno na razpolago od 11. do 1. ure popoldne.

Povodni roparji. Angleškimi listom se iz Delhi v Indiji poroča o prav posebnem načinu zločina. Zločinci so se skrivali pod vodo v reki Jumma, v kateri se kopajo vedno odlični in bogati gostje. — Vsak dan so krožile v obližju vesti, da je na nepojnljiv način izginil v vodi ta ali oni bogat človek. Posebno pa so zginjale ženske in otroci z bogatim nakitjem. Pred kratkim je prišla ravnotja neka bogata kneginja, domačinka, z zlatimi zapestnicami, prstani in briljantnimi uhani. Pri kopanju pa dva druga nakrat zapazita, kako nekaj kneginjo vleče pod vodo in ji priskočita na pomoč. Reko se je nato natančno opazovalo in kmalu zapazilo sredi reke nekega Mohamdancu, ki je ravno dvignil glavo iz vode. Moža se je takoj prijel in pri preskavi je priznal, da spada k tolpi potapljačev, ki si je od oropanih žrtev napravila že velikanski plen.

Nov način goljufije. Na Dunaju je prišla policija na sled novi, prav originalni goljufiji, ki sta jo izvršila berlinska zakonska Assek na škodo zavarovalnice "Viktorija". Zakonska Assek sta razposlala na kliente zavarovalnice pisma te zavarovalnice, v katerih jih opominjajo na termine za vplačanje premij. Na čepih pa sta zakonska izpremenila naslov v "Viktorija Assek", tako da so mislili klienti, da gre tu za "Assekuranco Viktorija". Zakonska Assek sta na ta način dobila od različnih strank že 18.000 K ter sta imela na Dunaju posebno stanovanje, v katerem sta sprejemala denarne pošiljke. Oba sta pobegnila, toda kmalu se je posrečilo prijeti na Dunaju nekega človeka, ki je na sumu, da je izvršil te goljufije.

Skrivnosten slučaj v češkem regimentu. Kakor poročajo češki listi je prišlo v češkem regimentu št. 102, ki je bil na vajah okoli mesta N. Benatky do prave revolte. Ena kompanija tega regimenta se je uprla ter nastopila z orožjem proti oficirjem, po govoricah, ki so razširjene, sta ustreljena dva poročnika in en stotnik, padlo je veliko ostrih strelcev; oficijelno se potrjuje, da je ustreljen "izneprvidnosti" en stotnik. — Uporno kompanijo so razorožili ter jo v pozni nočni uri pripeljali v Prago. Kompanijo sta spremljali dve kompaniji 73. pešpolka z nasajenimi bajoneti in ena divizija konjenice s potegnjenimi sabljami. Podrobnosti se od strani vojaške pravice jako skrivajo; dejstvo pa je, da je bilo že veliko vojakov tega pešpolka kaznovanih radi antimilitaristične propagande. Oficijelna poročila trdijo, da se je v kompaniji pojavil en slučaj kole-re, da so isto zato odpeljali v Prago in obdali s tako stražo, da ne bi kak vojak pobegnil; ista poročila pa nikjer ne dementirajo govoric o umoru treh častnikov, ki se vzdržujejo kot popolnoma resnične. "Prager Tageblatt" potrjuje te vesti in dostavlja, da se mahaja med moštvom čeških polkov veliko anarhistov, ki širijo protivojaško propagando. Češki listi pozivljejo vojaško upravo, da naj pojasni ta skrivnostni slučaj in opozarja državnozborske poslance, da naj interpelirajo o stvari vojnega ministra v prvi seji parlamenta.

Za zunanje oglase ni odgovorno uredništvo ne upravništvo.

Oktobrska razprodaja

Tu je navedenih le nekaj malenkosti!

KUPON. Moške črne in bele delavne srajce; barva se trdo drži; tudi pranje ji ne pride do živga. Velikosti od 14 do 17. 2 srajci za vsacega kupca, če se izkaže z tem kuponom. Srajca po

33c

(Izreži ven.)

Oglejte si naš grocerijski oddelek!

Fina londry milo, šest kosov, pri tej razprodaji samo za

8c

Dobro domače milo, pri tej razprodaji 4 funti samo

10c

Washington Powder milo, zaboj navadno 30c, pri tej razprodaji samo

15c

Najfinejši zdrobljeni makaroni, 3 funti za samo

11c

Sneiderjev novi catsup

10c

Fino olje, navadno 12c steklenica

8c

Kingsfords štirka, trije zaboji za samo

25c

KUPON. Moške volnene nogavice, v črne, rujave in sive, blago in delo garantirano, navadna cena 19c, pri tej razprodaji samo

12c

(Izreži ven.)

Velik zaboj vžgalic, samo 5c
Dober Carolina riž, trije funti za samo 19c
Welch Grape Juice, pajnt steklenica 22c
Najboljši Elgin maslo, sveže vsak dan, funt 29c
Najboljši angleški čaj, navadno 36c, funt 29c
Karo Syrup, zaboj 7c
Stric Jerjev Pancake moka, zaboj 25c
Posebne vrste japonski čaj, zaboj samo 13c
Hakove jetrene sveže klobase vsak dan!

\$10.00 moške zadnje mode obleke samo \$6.95
Te vrste obleke dobite v prtiličju.

Te vrste oblek smo kupili od nekega znanega njuyorškega prodajalca oblek na debelo pod jako znižanimi cenami in sicer ima vsaka obleka najmanjšo vrednost \$10 a pri tej razprodaji se bodo prodajale za samo

6.95

"Znamenito je, kako Severovo Zdravilo za obisti in jetra pomaga pri zdravljenju raznih obolenj jeter, obisti in mehurja. Gotovo nadkrilja mnoga druga zdravila." J. Kalaš, Michigan City, N. D.

Za bolečine v hrbtu,

ki jih v mnogih slučajih povzroča kakšna obistna nepravilnost, morate uživati tako zdravilo, ki seže na naravno in izvor nepravilnosti in prežene vzrok.

Severovo Zdravilo za obisti in jetra

je zaupanja vredno in zanesljivo zdravilo, katerega učinki so dobro znani pri zdravljenju raznih obolenj jeter, in obisti in odvajalnih organov.

Podeljuje čilost in moč oslabeлим obistim.

Izpodbuja jetra k pravilni delavnosti.

Dvoji velikosti:

Odpravlja nerednosti vode odvajalnih organov.

50c in \$1.00

Nezadovoljnost

Omotičnost, medla glavobol, gorečica, zapeka, otrplost jeter so nekatere izmed mnogih oblik, katerih se pojavlja neprebavnost ali težka prebava. Njen temen vpliv nareja mnoge ljudi nezadovoljne ampak ta nepravilnost se navadno kmalu prežene, ako uživata nekaj časa.

Severov Življenski balzam.

Cena 75 centov.

Zakaj trpeti bolečino?

Zdrav človek bodi brez boleti in bolečin. Bol v hrbtu, okorelost sklepov in mišic, otekanje, vnetje in druge površne bolečine, bodisi vsled revmatizma, nevralgije, izvinjenja, krčev ali odrč, zahtevajo zunanje zdravilo. Za hitro in verno olajšbo je nadevati.

Severovo Gothardsko olje.

Cena 50c.

Priporočamo vam, da ga poskusite steklenico danes. Na prodaj v vseh lekarnah in trgovinah z zdravili. Navodila in knjižice tiskane v vašem jeziku. Pazite, da dobite pristno, ki nosi ime:

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

O delovanju krščanskih misijonarjev na Vzhodu.

Phil. Dr. Otokar Berthold. (Po "Jutru").

(KONEC.)

IV.

Napačno bi bilo domnevati, da so takšne razmere le po indskih misijonih. Seveda so, kot že omenjeno, indijske razmere najzanimivejše, ker je Indija pravo zbirališče misijonarjev vseh mogočih sekt.

Toda prav nič boljše razmere niso v upr. na Kitajskem. Če niso uspehi, doseženi od krščanskih misijonarjev na Kitajskem bolj, kot v Indiji, je pa zato škoda, ki jo trpe Evropeji pri svojih zvezah s Kitajsko, povzročena od misijonarjev, prav znatna. Večina uporov Kitajcev proti Evropejcem so zakrivali misijonarji, ki pri propagiranju svoje vere na surov način prestopajo domače kitajske zakone. Tako je n. pr. kitajska vstaja (tzv. bokserjev) proti Evropejcem leta 1870 in l. 1891 imela svoj povod v tem, da misijonarji niso hoteli staršem vrniti otrok, katere so jim ti izročili v vzgojo.

Še hujše posledice je imelo delovanje misijonarjev v Tibetu. Glavni vzrok, da je Tibet zaprt za vse tujce, je to, da se Tibetanci boje, da bi tujci med tibetskimi ljudstvom ne oznanjali nove vere. Vsaj vsak Tibetaneec, ki ga srečate v Indiji in vprašate po vzroku, zakaj da Tibetanci tujcem ne dovoljujejo pristopa v svojo deželo, odvrne: "Če bi prišli belci v našo deželo, bi nam vzeli našo vero in nam pustili svojo, katere je slaba, in ki zaslužuje ljudstvo".

Na Japonskem so pa nade misijonarjev na uspehe še manjše kot v Indiji, posebno zadnja leta. Na Japonskem se je namreč razširilo močno budistiško gibanje, ki ne oznanja samo budistiške vere, temveč tudi skuša očistiti to vero od primesi, ki so se primešale tekom dolge dobe njenega obstanka s prvotnih narodnih ver: skuša se tako vrniti k prvotnim vzorom najveličastnejše izmed vseh ver na svetu sploh.

Toda še tudi prej niso imeli krščanski misijonarji na Japonskem vidnih uspehov, ker je Japonec že po svoji naravi brezbržen nasproti veri sploh. Zato je našlo zadnje čase na Japonskem večji odziv, kot krščanstvo, evropsko napredno gibanje, ki stremi za tem, da se loči versko življenje od javnega življenja in pošlje tje, kamor edino spada — v zasebno življenje onih posameznikov, ki so ravno verske narave.

Misljam, da niti ni treba navedati nadaljnjih vrst zgledov, da zadostuje že nekaj navedenih, da si moremo napraviti pravilno sodbo o delovanju krščanskih misijonarjev na vzhodu. Iz vsega tega je dobro videti, da se gre pri vsem njih delovanju za obrt, katero honorirajo lahkoverni verniki po Evropi. Letna poročila, ki opisujejo tudi misijonarjev in izvajajo števila pokrščenih domorodcev, imajo ta namen, da bi vplivala na zvišanje onih prostovoljnih prispevkov. Zato so ta poročila sestavljena kar najugodnejše za misijonarje; toda kot je videti iz gorenjih podatkov, ki so vzeti ravno iz teh poročil, niti ti ugodni podatki niso preveč veseli.

Ko sem obdelal delovanje krščanskih misijonarjev v Aziji, treba se je ozreti še na stvar, ki se mi zdi najvažnejša v tej zadevi. Gre se namreč zato, kako se dosedaj deluje proti temu misijonarskemu delovanju in kako bi se moralo delovati.

Kar se tiče prvega vprašanja, je manj lahko odgovoriti. — Dosedanji boj proti misijonarjem bojujejo samo domorodci in to izključno v verskem smislu. Čisto naravna stvar je, da branijo domačini svojo narodno, od prednikov podedovano vero pred novo vero, ki je zanje vendar dvomljive vrednosti. Pokazal sem že, kako delajo Kitajci in Tibetanci z nasilnimi obrambnimi sredstvi iz misijonarske zadeve politično zadevo, ki po tem evropskim vevlastem dela dostikrat sive lase.

Na Japonskem stavi vlada delovanje tujih misijonarjev gotovo meje, vključ temu jim pa pušča dosti svobode, da, včasih celo več, kot jo imajo po deželah, ki so ovladane od krščanskih držav. —

Vspešnejše deluje proti misijonarjem japonski budisti z razumskimi sredstvi, s predavanji in spisi. Zadnja leta je nastala na Japonskem cela književnost spisov, ki so namenjeni proti misijonarjem in iz katerih mnogokrat odseva duhopolnost ter hitrost pisateljev.

Tudi v Indiji in na Cejlonu se borijo dosedanje vere proti misijonarjem izključno z razumskimi sredstvi. Ta protimisijonarski boj v severni Indiji vodi glavno zveza naprednih Hindov, tzv. Azija Samadž, ki nastopa tudi proti hinduističnemu malikovanju in praznovernosti; v Indiji se vede ta boj zlasti z časopisnimi članki, dočim je zelo malo samostalnih spisov, pisanih proti misijonom. Vztrajen boj z misijonarji bijejo v južni Indiji in to včasih poleg razumskih sredstev tudi z fiziškimi sredstvi — ker domačini obeh strank v svojem fanatizmu ne poznajo meje. K tomu samo še pripominjam, da so domorodni južnoindijski kristjani večinoma rimski katoliki. —

Na Cejlonu so razmere nekoliko drugačne. Naselbinska cejlonska vlada je misijonarje tam že od nekdaj zelo podpirala; in niti sami domačini se niso, v duhu svoje neizbojne budistiške vere, niti razumsko upirali krščanskim misijonarjem temveč jih trpeli mirno poleg sebe. Toda razmere so se spremenile, ko so bili iz Evrope, oziroma bolje, iz Amerike cejlonski budisti opozorjeni na nevarnost, ki jim preti od strani krščanskih misijonarjev. To zaslugu ima colonell Olcott, — po svojem prepričanju teozof — ki je poskrbel zlasti za ustanovo budistiških šol na Cejlonu, ki tvorijo sedaj uspešno protitež misijonarskim šolam. Od tega časa se pojavljajo tudi na Cejlonu spisi, katerih namen je, odbiti napad misijonarjev. Najodličnejše mesto med temi spisi zavzema angleški pisana Džadžatalkova knjiga Credentials of Christianity (Izkaz krščanstva). Ta spis bi zaslužil, da bi se ga čitalo tudi pri nas; nastal je kot obramba proti nerodno pisani knjigi Gautama or Jesus (Gautama ali Jezus) od škofa Stamleya. Mislim, da je najboljšje priporočilo za knjigo ta okolnost, da je naselbinska cejlonska vlada prepovedala ta spis javno prodajati in kolportirati. Seveda je pod roko že skoro cela zaloga razprodana. V domačem jeziku je pa cela vrsta več ali manj dobrih obrambnih spisov, ki so pa za Evropejca manj pristopni, ne le radi jezika, temveč tudi radi duha.

Toda vse to proti misijonarsko delovanje je zelo slabo in malo uspešno in to edino vsled tega, ker samo temelji na veroizpovednosti, da se vedno opira ob narodno vero, proti čemur se ni mogoče ubrati niti v najboljših slučajih. Razen tega so Azijci (razen Japoncev) večinoma verski fanitiki, katerih mišljenje se suče glavno okrog vprašanja, kaj se zgodi s človekom po smrti.

S tem je že dano nagnjenje k temu, da lahko prehajajo od ene vere k drugi, katere jim obljublja večje nebeško veselje. Zato bi bilo po mojem mnenju proti temu, da bi nas ne naskočilo krščanstvo iz Azije, ker dobro vidi, da njegova pozicija v Evropi slabi, najboljše sredstvo, da bi se začelo čim prej močno protimisijonarsko delo po onih azijskih deželah, ki so krščanstvu najbolj izpostavljene. — Najvažnejše pri tem bi bilo podučiti domorodce ter v njih vrstah delovati proti praznovernosti in pobožnjakstvu sploh. Nam je seve ta naloga tuja, ker nismo v neposredni zvezi z deželami, za katere se gre, toda moral sem se v svoji razpravi že radi popolnosti dotakniti. Ta naloga spada po mojem mnenju v prvi vrsti na rame angleške sekcije Svobodne Misli, ki more narediti v tem oziru zelo veliko, zlasti z izdajanjem dobrih podučnih spisov in propagačnih brošur v azijskih jezikih. S tem bi se moglo vstvariti močno protitežje raznim krščanskim založniškim družbam, posebno takozvani biblijski družbi, ki preplavljajo sedaj s svojimi publikacijami celi svet. Razen angleške sekcije bi mogla tudi francoska sekcija Svobodne Misli v tem oziru dosti delati.

ZADNJI VETO PRI VOLITVI PAPEŽA.

Kakor smo že poročali, je te z. m. umrl v Krakovu tamošnji škof in kardinal Puszyna; njegovo ime se je razširilo širom sveta v času zadnje volitve papeža, ker je on podal v konklavu v imenu avstrijskega cesarja veto proti izvolitvi kardinala Rampolla papežem. V prvi seji konklava dne 1. avgusta 1903. je imel Rampolla 24 glasov; a v popoldanski seji je dobil že 29 glasov. Edini njegov protikandidat ki je imel tudi visoko število glasov je bil kardinal Gotti, za njima ni zaostajal Rampolla. Kardinal Puszyna, ki je imel naročen cesarski veto, je postajal vedno nemirnejši, ker je videl, da so za Rampollo šanse jako ugodne. Nekateri francoski kardinal ga je vprašal: Vi ste jako v skrbeh, kakor da čuvate kako veliko skrivnost. Ali delate za ali proti kakemu kandidatu. "Jaz nimam svojega kandidata", odgovori Puszyna, "ali proti enem kandidatu sem odločno. Mi danes potrebujemo papeža, ki mu bo politika sredstvo a ne cilj. Ah, molimo, zjedimo se, kličimo svetega duha. Naravno, da v tem razgovoru ni omenil cesarskega ukaza, ki s svetim duhom ni imel prav nič opraviti. Pozneje se je Puszyna obrnil na nekatere svoje kolege, da bi v odločilnem trenutku prečitali mesto njegovega ukaza in voljo avstrijskega cesarja, a vsi zaporedoma so odklonili njegovo prošnjo, tajnik konklava mu je to odredel, a tudi kardinal-dekan Oreglia ni hotel o stvari ničesar čuti. Med tem je postala izvolitev Rampolle skoro popolnoma gotova. V stiski je šel Puszyna k Rampolli in mu povedal svoj cesarski ukaz in ga prosil, da naj ga reši iz mučne situacije. A državni tajnik kardinal Rampolla mu je odgovoril, da naj dela po svoji vesti. Tretji dan so se že zbrali kardinali in ko so ravno hoteli napisati ime svojega kandidata vstane kardinal Puszyna, ter mirno in s tihim glasom poda v latinem jeziku kardinalu-dekanu Oreglii naslednjo izjavo: Dolete! me je čas, da po najvišjem nalogu zaprosim vašo presvetlost, dekana svetega kolegija in kamerlana sv. rimske cerkve, da vzamete na znanje in službeno izjavite v imenu avstrijskega cesarja in ogrskega kralja Franja Josipa, da se njegovo veličanstvo na podlagi starih privilegijev vlaga svoj veto proti eventualni izvolitvi kardinala Marijana Rampolle. — Bil je to jako dramatičen prizor. Nato je vstal kardinal-dekan Oreglia ter reče: Te izjave konklave nikakor ne more vzeti na znanje, ter se ne bo oziral nanje. Dvignje se kardinal Rampolla, bled in nemiren, ter izjavi: Obžalujem, da je bilo sploh mogoče udeležiti pri volitvi papeža tak napad na svobodo sv. cerkve, na dostojanstvo sv. kolegija in to odstrani posvetne vlasti. Proti takemu postopanju najodločneje protestiram. Kar se tiče mene in moje skromne osebe, izjavljam, da se mi ni moglo dogoditi nič veselejšega nič častnejšega. — Pri sledečem glasoivanju je nato Rampolla dobil 29, a pri popoldanskem že 30 glasov. A že takrat se je pojavila popolnoma nepričakovano nova kandidatura in to beneškega patrijarha Sarta. Zgodovinar in kronist tega konklava kardinal Mathieu, ki je opisal v znani reviji "Revue des deuse mondes" dogodke pri volitvi, pripoveduje, da je hodil kardinal Puszyna po ti izjavi sam in v skrbeh po vatikanskih galerijah okoli, govoril ni več o sv. duhu, a tudi o svoji izjavi ni hotel omeniti ničesar. — Vendar pa je pod pritiskom tega veta podlegel Rampolla; izvoljen je bil prej neznan beneški patrijarh Sarto. — Ta veto je bil brzakone zadnji, ker je novoizvoljeni papež Pij X. dne 20. januarja 1904. izdal odlok, s katerim preči s cerkvenim izobčenjem vsakemu kardinalu, ki bi prišel v konklave s kaka enako ali podobno izjavo.

Slovenskem, da, celo na celem Avstrijskem in na vsem Jugoslovanskem velikansko pozornost, bo natisnjena vprvo v "Glas Svobode" in se bo tudi izdala cela razprava v brošuri po ljudsko znižani ceni, tako da bo dostopna vsakomur. Celo stvar je ta, kako je ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič iz političnih ozirav preganjal svojega podrejenega župnika. Vse pravice spisa so pridržane. Z to veliko in nad vse imenitno razpravo pričnemo, kakor že povedano v slavnostni izdaji, 27. oktobra, t. l.

Zastopnike, prijatelje in čitatele Glas Svobode pa prosimo, da poskrbe med narodom za ta veličaven spis, zanimanje. Kaj pomaga, če tiskamo še tako izvanredne stvari, če pa ni čitateljev!

Iz tega spisa pa bodo šele naši rojaki v novi in stari domovini sprevideli, kaj zamore in sme počenjati človek, ki nosi čast škofa — nad ubogim navadnim župnikom. Cel spis je interesanten in poln efekcije in razburljivosti, kakor tudi čiste, gole resnice.

Omenjena razprava bi se z prva morala tiskati v stari domovini, a se je gospod pisatelj bal zaplenbe od strani c. kr. avstrijske vlade. Bo tako velike zanimivosti med ameriški, kakor starokrajskimi rojaki. Novim naročnikom pa naj naši zastopniki pri agitaciji za list to stvar povedo. Pazite na našo slavnostno izdajo!

NAŠIM DOPISNIKOM!

Poročajte kratko in jedrnato. Nekateri dopisnik pošlje res toliko dopis, da je naravnost za obupati. Želimo ponovno, DA SE PIŠE KRATKO, JEDRNATO IN VEČKRAT

POZOR ROJAKI!

Opozorjamo rojake, da nam bo de knjiga "Strahovalci dveh kron" kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 570 strani in stanejo oba snopiča skupaj le \$1.00 Poština je s tem že plačana.

Priporoča se rojakom v SHEBOYGAN WIS., grocerijsko prodajalno H Gerlach, kateri jo vodi že čez 12 let nad vse zadovoljstvo odjemalcev. Naročila na dom vozi Frank Pangerc r.

H. GERLACH & CO.

Trgovci
blaga, grocerijskih potreb-
ščin, moke in živeža
2201 N. 15th ST. SHEBOYGAN WIS.
Telefon 630 White.

ITALIJO

IN
ADRIJO
PO STARI IN ZANESLJIVI

CUNARD ČRTI

VSTANOVLJENA 1840.

POSEBNI ZIMSKI PARNIKI
NOVI JORK — SREDOZEMSKO
MORJE — ADRIJA

Franconia (nov. 1911)	18.150 Ton
Caronia	20.000 Ton
Laoconia (nov. 1912)	18.000 Ton
Carmanlia	20.000 Ton

Ogrsko-ameriška postrežba
Iz New Yorka v Reko in Trst
skoz Gibraltar. Genovo in Nepolj
Novi moderni parniki na dva vijaka.

Posebno izbrani za to plovbo:
CARPATHIA - 13.600 tonov
PANNONIA - 10.000 tonov
ULTONIA - 10.400 tonov
CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.
S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.
or Local Agents Everywhere.

Phone: Canal 80.
HOERBER'S CREAM OF MALT
Martin Nemanich,
GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimske in spomladne obuče.

"Feeling Better Already Thank You!"

Srečen sem, ker sem poslušal vaš svet in se zdravil z

Dr. Richterjevim
PAIN-EXPELLERJEM.

Ozdravel me je bolečin v grlu in križu, da se počutim sedaj čisto zdravega. Vsaka družina bi ga morala imeti. Čuvajte se ponaredb. 25 in 50c. steklenice.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York, N.Y.
Dr. Richterjeve Congo Pilule olajšajo. (25c. ali 50c.)

GLAS SVOBODE CO.

2020 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu n. obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$4,000,000.00

GLAVNICA . \$400,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

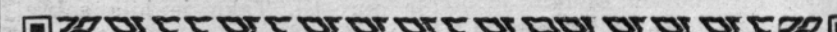
Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne polise.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 438.

Pijte najboljšje pivo

Edelweiss

Peter Schoenhofen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO, ILL.

RESNICA.

Če bi začel hraniti pet let nazaj po 50c na dan, imel bi danes \$1.000.

Prični z današnjem dnem in imej danes pet let toliko.

INDUSTRIAL SAVINGS BANK
2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Odprto v soboto zvečer od 6 do 8.

Kapitala čez pol milijona dolarjev.